

ნოდარ ჯალალთნია

მსაჯული დღე
და ქლოზია

ნოდარ ჯაფარიანი

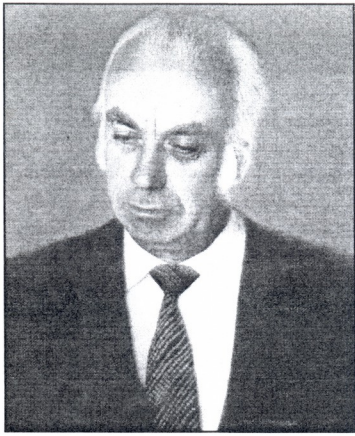
მსახური დღე და წიგნია

ლექსები

- 2007 წ.
- 2006 წ.
- 2005 წ.
- 2004 წ.
- 2003 წ.

ბამონცვეზლობა „ზანო“
თბილისი, 2008

627.749
3
K

რედაქტორი ბურამ ბობიაშვილი
რედაქტორ-გამომცემელი მურმან ზაძარაია

ISBN 978-9941-9003-5-8

© ნ. ჯაღალონია, გამომცემლობა „ზანი“, 2008

საქართველოს
პარლამენტის
ბიბლიოთეკა

2007

წელი

ქართველები

წარწერა ტარიელ შუტკარაძის წიგნზე –
„ქართველები“

დროს და წლების ქარიშხლებს სულ ფეხდაფეხ მოყვებით,
ადარ გვაკლდა არასდროს არც მტრები, არც მოყვრები.
ისტორიის გზებზე და ბეწვის ხიდზეც ვიარეთ,
ანალებში ვტოვებდით ჩვენს სახელს და იარებს.
რადგან ჩვენს გაჩენაში უფლის ხელი ერია,
ვერც წლები და ვერც მტრები ვერა, ვერ მოგვერია.
ისტორიას აღვიძებს ჩვენი სისხლის წვეთები,
შუმერები, მოსხები, ხალიბები, ხეთები,
კოლხები და ლაზები, იბერები, ქართვები,
ქართველებად გავჩნდით და ქართველებად დავრჩებით.
აზიას და ევროპას ისევ მოველანდებით
ჩვენი სიგელ-გუჯრებით, ძველი ფოლიანტებით.
ჩვენი ოქროს საწმისით, ლეგენდებით, მითებით,
ქართველები ვიყავით, ქართველები ვიქნებით.
არ მოაკლებს უფალი მამულს შვილებს ერთგულებს,
შვილებს აღმაშენებლებს, შვილებს თავდადებულებს.
ჩვენი ჯიშით, ჯილაგით, რწმენითა და ფიქრებით
ქართველები ვიყავით, ქართველები ვიქნებით.
არც არასდროს გავქრებით, არც არასდროს დავშრებით,
ქართველებად გავჩნდით და ქართველებად დავრჩებით!

2007 წ.

„ვინც დღეაწას დაიწინაფეს, დამტირებულსაც დაიწინაფია“

*10 წლის ვერტიკალური გომონას წერილიდან.
ტელეეკრანიდან გაგონილი.*

უღირსი შვილის შემეურე ენა წუხდა და ოხრავდა,
სამშობლოს დამეიწყებელი მიწას რჩებოდა ოხრავდა.

მიტოვებული, ეული კედებოდა და ვერც კედებოდა,
სიცოცხლეს ემეტებოდა და სიკვდილს ერცხვინებოდა.

არ იყო დამტირებელი, აღარც მოთქმა და გოდება,
ასეა, ვისაც სამშობლო და ენა არ აგონდება.

ასეა, მას, ვინც თავის ერს და დედაენას ივიწყებს,
მშობელი მიწის მოძულეს სხვაგან სამარეს ვინ მისცემს.

ცოცხალია თუ მკვდარია, არ შეიფარებს არავინ,
ქართველისათვის სხვა ხატი, სხვა სალოცავი არ არი.

უცხო ენით არ ითქმება ჩვენი დარდი და ტკივილი,
სხვა არის დედაენაზე მოთქმა, გოდება, ტირილი.

სხვა არის დედაენაზე ლოცვა, კურთხევა, დადადი,
ქართული ენით გაუძელით, რუსთველის ენით გაველადლით.

თორემ ყველას, ვინც უცხო ცამ და მიწამ დაიმარტოვა,
სიკვდილი როა, სიკვდილიც აღარ დაუდგა პატრონად.

იმათ გვარსა და სახელებს სამშობლო არ ათარიდებს,
ვინც დედაენას ივიწყებს, დედასამშობლოც არ იღებს.

თუ სისხლმა აღარ იყივლა, თუ გული არ ჩაერია

სწავლის და ცოდნის ძიებას, გაგიხარია, ფასი აქვს,
რომ მოიარო ვეროპა, ამერიკა და აზია.

მაგრამ ოქსფორდი, კემბრიჯი, ჰარვარდიც არაფერია,
თუ სისხლმა აღარ იყივლა, თუ გული არ ჩაერია.

თუკი მამულის ტკივილი არ გტკივა და არ გაწვალეხს,
შენი სამშობლოს სიყვარულს მარტო წიგნი ვერ გასწავლის.

თუ უცხო ცათა შემყურემ სამშობლოს ცა არ ინატრე,
თუ შენი ქვეყნის ხატება სულში არ დააბინადრე,

თუ არ მოგესმა ხანდახან ყუფა ალგეთის ლეკვების,
არ მოგენატრა წინანდლის ვარდი კი არა, ეკლებიც,

თუ შენი გული და ფიქრი კრწანისმა აღარ დანადმა,
თუ არ მოგინდა დიდგორის და ბასიანის დანახვა,

თუ ენამ რუსთაველისამ შენი სათქმელი არა თქვა,
თუ აღარ გაგადიდგულა იმ 9 ძმამ და იმ მარაბდამ,

თუ გულს ჭრილობად არ დარჩა ის 9 აპრილის იარაც,
თუკი „შავლეგოს“ სიმღერამ ძარღვებში არ გაგიარა,

ამაო არის ყოველი სწავლა, გარჯა და წვალეხა,
მამულზე ფიქრი მარტოდენ წიგნებით არ ისწავლება.

უნდა შენს ხალხთან ილხინო, უნდა შენს ხალხთან იწვალო
და სიყვარული სამშობლოს შენი ხალხისგან ისწავლო.

ვის ებრძოდნენ, რას ებრძვიან საქართველოს მტრები

ვის ებრძოდნენ ჩვენი მტრები ასე რისხვით, ასე ბოღმით, –
პირველ რიგში, ქართულ სიტყვას და ლექსს
„ვეფხისა და მოყმის“.

ჩვენს მტრებს ახლაც ტანში ზარავთ მოღულუნე
აკუნის ხმები
და ებრძვიან „იავნანას“ ერისა და ენის მტრები.

მტერს ძილშიაც არ ასვენებს ის ცხრა ძმა თუ ის
ცხრა ვფერი,
ტანზე ბეწვის ამშლელ პანგებს და სიმღერებს
ებრძვის მტერი.

ებრძვის, რასაც საქართველოს ფესვები და ღიბო ჰქვია,
„ჩაკრულოს“ და ცეკვას „ქართულს“, „პარირას“ და
„ოდოიას“.

დღევანდელი თემურ-ღენგი თუ იუდა, ვერცხლის კერძი,
დღესაც ცერზე დამდგარ ქართველს, ანუ საქართველოს
ებრძვის.

ებრძვის იმათ, ვინც სამშობლოს იმედად და ბურჯად
დგანან,
ებრძვის, მაგრამ ვერ ერევა „ხორუმსა“ და „განდაგანას“.

ვინც ბოროტად გვიმზერს დღესაც და მახვილით ჩვენკენ
მოდის.

ებრძვის გელათს, სვეტიცხოველს, ებრძვის ჯვარს და
ებრძვის ჭყონდიდს.

რომ მზის ფერში არ ერიოს ჩვენი ცის და მიწის ფერი,
ყინწვისის და ბეთანიის ანგელოზებს ებრძვის მტერი.

არც დიდგორი, ბასიანი, არც მარაბდა არ ასვენებს,
განა მარტო ცოცხლებს ებრძვის, ებრძვის სამასს –
არაგველებს.

ებრძვის ყველას, ვის სახელსაც საქართველო დროშად
არხვეს,
ებრძვის ცხრა ძმას, თევდორე ბერს, ქეთევანის უკვდავ
სახელს.

არ მოკვდება საქართველო, არ მოკვდება ჩვენი ერი,
სანამ ისმის „მუმლი მუხას“, „რიპო“, „მრავალჟამიერი“,

სანამ ერთი ქართველიც კი ქვეყნის უღელს ქედზე იდგამს,
სანამ გულს და მუხლს გვიმაგრებს დავითის ხმა,
შოთას სიტყვა,

სანამ მოყმე ვეფხეთან იბრძვის და ქართველი ცერზე დგება,
არ მოკვდება საქართველო,
საქართველო არ მოკვდება!

2007 წ.

არ შეიფარებს სამშობლო

ხალხურ კელოზე

I.

საფლავში წოდა სჯობია
სირცხვილის ღაფში წოლასა,
ერთხელ კაცური სიკვდილი -
სულ მუდამ შიშს და ძრწოლასა.
არ შეიფარებს სამშობლო
არც ეპოლეტის მონასა,
ვინც გადაჰყვება ჩინ-მედლებს
და მუცლის ამოყორვასა...
ვინც წინაპრების დიდ სახელს
შეაჭმევს ყვავს და ყორანსა...
უშიფლობა სჯობს ათასჯერ
უღირსი შვილის ყოლასა.

II.

კარგი დედა-მამის შვილობა
თუკი განგებამ ინება,
არის ტვირთიც და კვარცხლბეკიც,
ღვთის წყალობა და ღვთის ნება.
თუ ქვეყნის ტვირთიც არ ზიდა,
სამშობლო არ გაიდმერთა,
თუკი დასჭირდა მამულს და
სიცოცხლე არ გაიმეტა,
თუ თვითონც არ ივაჟკაცა,
სახელი არ დაიბედა,
ნურვინ იქნება მარტოდენ
კარგი დედა-მამის იმედად.

მინა ფიცვერსლით შეჯგული

„ქართველებო, ძმებო! ცხადად ვხედავთ, აუცილებელი სიკვდილი მოსულა ჩვენზე. რომელი გინდათ: სახელით სიკვდილი მამულისათვის და კარგი შეფისათვის თუ უნამუსო სიცოცხლე?..

... სიკვდილი გვირჩევენია... – გმადლობთ ძმებო! მაშ, სამი თითით ყველამ მიწა ავიღოთ, შევჭამოთ, ეს იყოს წმინდა საიდუმლოს (ზიარების) მაგიერი, მას უკან საიქიოს წავიდეთ სახელოვნად!“

*პოქანიხის ველზე
თამაზ ბიორბი ბურაშიშვილის
მიერ წარმოთქმული სიტყვიდან*

თუ სიყვარული მამულის გულით გვშია და გვწყურია, სამშობლოს მიწა და წყალი ჩვენი არსობის პურია.

ამიტომ ბევრი ქვეყნისთვის, მამულისათვის ეწამა, ჯავრისგან მიწა შეჭამეს, სირცხვილი რომ არ ეჭამათ.

როს გულმა ფიცვერცხლნაჭამმა ბიჭები გააფოლადა:
– სამშობლოს ვინც უღალატოს, დედა შეერთოს ცოლადა! –

თქვეს და ვაჟკაცთა ლაშქარი მომხდურს გულდაგულ
კკვეთა,
სურვილით დედასამშობლოს და არა მარტო მეფეთა.

მეფენი მიდი-მოდინ, სამშობლო რჩება უცვლელი,
ეს მათი სისხლით გაბრწყინდა „ქართლის ცხოვრების“
ფურცელი.

ვერ მოერია დრო-ეაში სამშობლოს მადლით შეძობილი
და იქცნენ ქვეყნის ხატებად და მიწად საქართველოსი.

იქცნენ „ვარციხედ“, „ქვაციხედ“, „ველისციხედ“ თუ
„მკვდრის გორად“,
მათმა ნებამ და სახელმა სამშობლო გაადიდგორა.

და დღესაც მათი ხმა ისმის ცოცხლების გასაგონადა:
– ვინც უღალატოს სამშობლოს, დედა შეერთოს ცოლადა!

2007 წ., აპრილი

სანამდე უნდა ვითმინოთ

დმერთია მოწმე, ამქვეყნად არ გაჩენილა თავისით
არც თამარშენი თამარის და არც გარეჯი დავითის.

ნეტავ დღეს ვინ გვედავება, რა სინდისით და პირითა,
ნაგებს ქართული სისხლ-ოღვით, ქართული ქვით და
კირითა.

ქვეყნის მტერი და ორგული სანამდე უნდა ვაციხოთ,
სანამდე უნდა შორიდან ვუფეროთ და ველაციცოთ

ჩვენს ციხე-კოშკებს, ჩვენს ტაძრებს, ჩვენს საფიცარს და
საღოცავს,
სანამდე უნდა გავუძლოთ ამ წუთისოფლის გამოცდას.

სანამდე ვიხეტივით ფიქრებითა და ოცნებით,
სანამ ვეძებოთ კლდე-ღრეში მიტოვებული ლოცვები.

სანამდე ვიშორიშორით ჩვენი სისხლ-ოფლით ნაჯერი
ტაო-კლარჯეთის მიწა თუ გარეჯის მიწის ნაჭერი.

სანამდე უნდა გვიმზერდეს დუშმანის თვალი გამწვრალი,
სანამდე გვექონდეს სადავო სამშობლოს მიწა და წყალი.

2007 წ., აპრილი

მსაჯული დრო და წლებია

სიცრუითა და სიბილწით როცა კვარცხლბეკზე დგებიან,
დიდების მაძიებელნი თურმე ამოდ ცდებიან.

რადგან მსაჯული ამქვეყნად მხოლოდ ხალხი და წლებია,
მათი სახელი და გვარიც ძეგლებთან ერთად ქრებიან.

ამაო არის ყოველი ყალბი ქება და დიდება,
ქვეყნად ვინ რისი ღირსია, დრო არვის არ ეკითხება.

დროს და წლებს მიაქვს ყოველი – უფალმა თუ არ ინება,
თუკი სიცოცხლე ხალხსა და სამშობლოს არ ეწირება.

არც მიწაზე და არც ცაში არა აქვთ თავშესაფარი
მათ დავიწყებულ სახელებს და უპატრონო საფლავეებს.

დრო დგება, ბოლო ედება მკვდრისა და მიწის წვალებას,
კაცის სიკვდილზე მძიმეა საფლავის გარდაცვალება.

მხოლოდ კაი ყმის ხვედრია დროსთან და წლებთან
საცოდავია ამქვეყნად ძეგლები სიკვდილმისჯილი.

2007 წ., 8 აპრილი (აღმგომე)

გვიანლ გამსახურლიას ლაბრუნება სამშობლოში

დასრულდა გზები გოლგოთის, სამშობლოსათვის წამების,
დღეს მის სახელს და მის საფლავს ადგას ნათელი სამების.

არ დაეღვეა სამშობლოს წმინდა გიორგის ლაშქარი,
ფეხზე დამდგარი დაუხვდა მთაწმინდა – გორი ლაშარის.

აგერ ქაქუცა, შერაბი, აგერ მართალი ილია,
ამიერიდან სამშობლოს და უკვდავების შვილია.

2007 წ., აპრილი

პერიფრაზი „ვეფხისტყაოსნიდან“

როცა ხალხსა და ქვეყანას უჭირს
და ვხედავთ სიკვდილ-სიცოცხლის სამანს,
ვიგონებთ დავითს, ფარნავაზს, ქუჯის,
პაატას, 9 ძმას, არაგველს სამასს.

რადგან ქვეყნისთვის ჩვენც გვიძგერს გული,
თუ მოადგება სამშობლოს მტერი,
ვიშიშვლებთ სახელს თავდადებულის,
ზვიადისა და თეოდორე ბერის.

რადგან სამშობლოც ღმერთად ვიწამეთ,
არ მოგვაკლდება ღვთისმშობლის მადლი,
ისევ დავიცავთ, როგორც ვიცავდით,
ქუთუვანის და თამარის მანდილს.

დავიცავთ ქვეყნის ნამუსს და სინდისს,
დასისხლულ კრწანისს, ნატყვიარ კოჯორს
და ჩვენც ვინატრებთ იმ ღამაზე სიკვდილს,
ნადრახ სიცოცხლეს ათასჯერ რომ სჯობს!

2007 წ., იანვარი

გამარჯვებული ქართველი – ამაყი საქართველოა

ქართველ სპორტსმენებს

რადგან წინაპართ სახელებს ისევ გულდაგულ მოჰყვებით,
არ დაღვევია სამშობლოს ვეფხვთან მებრძოლი მოყმენი.

ის 9 აპრილი, 9 მარტი, ის 9 ძმა ხერხეულიძე,
ეს ხომ იმათი სისხლია, ეს ხომ იმათი გული ძგერს.

ეს ხომ იმათი სისხლია თქვენი თანმდევნი, – თავდებიც,
გამარჯვებულნი ამაყად როცა კვარცხლბეკზე დადგებით.

იცოდეთ, რინგზე გასული, ხართ ქვეყნის ციხესიმაგრე და წინაპრების სულია, ბრძოლებში გულს რომ გიმაგრებთ.

იმ ღამეზე დღეებს სამშობლომ თუ ბევრჯერ ღამე უთია, ის განა მარტო თამაში, ის განა მარტო ბურთია.

ის განა მარტო რაგბია, ის განა მარტო ლელოა, გამარჯვებული ქართველი – ამაყი საქართველოა.

ამიტომ თქვენს გამარჯვებებს ასე გულდაგულ ელიან, სტადიონიც და ტატამიც თითქოს დიდგორის ველია!

2007 წ.

ქართველის ღელებო

მარაბდის ომში 9 ათასი ქართველი დაეცა, მათ შორის 9 ძმა ხერხეულიძე, მათი ღელა და ერთადერთი და, ასევე – 9 მანაბელი, 7 ჩოლოყაშვილი.

როგორც დემოგრაფები აღნიშნავენ, ქართველი ერი კაგახსტროფულად მცირდება და გადაშენების პირასაა მისული.

თუ მოგვადგება უეცრად მტერი ავი და თავხედი, რამდენი ქეთევანით და თევდორე ბერით დავხვდებით.

რამდენი დედა დადგება ქართული დროშით გაშლილით, მტერს შეაკედება რამდენი მანაბელ-ჩოლოყაშვილი.

თუ იქ მარაბდის მიწაზე, ის 9 ათასი გული ძვერს,
დღესაც სჭირდება სამშობლოს ის 9 ძმა ხერხეულიძე.

ხვალაც იქნება საჭირო გული და მკლავი მაგარი,
არაგველები 300 და ვაჟკაცებიც სხვა გვარის.

და ღმერთმა ნუ ქნას ნურახდროს (მტერი რას ნახავს
უკეთესს),
ქართველი დედა აკვანს და მამულს გულგრილად
უმზერდეს.

შვილების ყოლას სმა-ჭამა და გაღაღება არჩიონ,
ალგეთს გაზრდილი ბიჭები დედის რძეს გადააჩვიონ.

ო, ღმერთმა ნუ ქნას, სამშობლოს მათი კაღთა არ ფარავდეს,
ქართველი დედა არ ზრდიდეს წაკეისელსა და მარაბდელს.

ჩვენი ჯიში და ჯილაგი ქვეყნად იქნება მანამდის,
სანამ ივლიან ბიჭები გაზრდილნი „იავნანათი“.

და ჩვენი ბედოვლათობით თუ ბეწვის ხიდთან მივედით,
ქართველის დედებო, თქვენა ხართ ისევე სამშობლოს იმედი!

2007 წ., აგვისტო

საქართველოს
პარლამენტის
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ქართული სიტყვა და სისხლი, უცხო მიწაზე დაღვრილი,
ღმერთს ავედრებდა სამშობლოს, მამულზე ღოცვით
დადღილი.

ვაგლახ! რამდენი შორს დაგვრჩა მოსალოც-მოსაფერები,
სახელები და საფლავი ჩვენი მონაზონ-ბერების.

ვინც იქ ღოცვით და კურთხევით ქვეყნის ბედ-იღბალს
კვერავდა,
ვისაც სამშობლოს სახელი ტანს ეცვა ჯაჭვის პერანგად,

ვინც უპატრონა ქართულ წიგნს, დასისხლულ
ქორონიკონებს,
მათ სახელს დედასამშობლო არ ივიწყებს და იგონებს.

არ ივიწყებს და იგონებს, ადიდგულებს და ახარებს,
ვინც დღესაც უცხო მიწაზე მამულზე ფიქრით აღამებს.

ვინც უცხო ცის ქვეშ არ იშლის მამულზე ფიქრს და
ოცნებას,
ვინც იცავს თავის ხალხის და სამშობლოს პატიოსნებას,

ვინც ღმერთისა და მამულის ღოცვა-ვედრებით იღლებს,
მისთვის სამშობლოს კარი და სამოთხის კარიც იღება.

2007 წ., აპრილი

* * *

არის დაღატი და არის ცოდვა
ის, რაც სამშობლოს მიწას არ რჩება,
როცა ქართველის ნიჭი და ცოდნა
საქართველოსთვის არ იხარჯება.

2007 წ., 0360ს0

* * *

ასე მჯერა და ვიწამე,
აღარ მჭირდება მტკიცება,
სიცოცხლე დედამიწაზე
ჩემი სოფლიდან იწყება.

აღარ მჭირდება წამითაც
არც იმის ფიცი, მტკიცება,
რომ ჩემთვის ეს დედამიწაც
საქართველოდან იწყება!

2007 წ., 0163პ01

* * *

დგება ჟამი ბოღმიანი,
როცა ქვეყნის დაღატია,
ცბიერების დოღი არი,
თაღლითების პარაღია.

შენ რომ სანდოდ გეკულება,
იქაც შური, დალატია...
ვაგლახ! ჯილდოდ ერთგულების
ხშირად გიჟის ხალათია.

2007 წ., იანვარი

* * *

არც კაცი ვარგა უმტერო
და გულს ბოღმით არ ვივსებდი,
დე, იყოს მტერი, ოღონდაც
მტრობად რომ ღირდეს, ისეთი.

2007 წ., ოქტომბერი

* * *

ხომ იდგა საქართველოში
კაენ-იუდას ცოდვა,
ბევრი ხომ ვერცხლზე ფიქრობდა,
საქართველოზე - ცოტა.

ვაგლახ, რომ დღესაც რამდენი
ქვეყნის წინაშე სცოდავს,
ბევრი ფულისთვის იბრძვის და
საქართველოსთვის - ცოტა.

2007 წ., მაისი

* * *

იყო დრო, როცა ბრიყვი კაცობდა,
სინდის-ნამუსი ძენძად უყარა,
როდესაც ძაღლი პატრონს არ ცნობდა
და არც პატრონი ჰყავდა ქვეყანას.

ისეთ დროსა და ქვეყანას ვნატრობ,
რომ აღარ ვიგრძნოთ თავი მარტონი,
რომ ძაღლი აღარ უყუფდეს პატრონს
და ქვეყანასაც ჰყავდეს პატრონი.

2007 წ., ოქტომბერი

სახელის შოვნა გახდა აღვილი

ვაგლახ! ფულით და გაიძვერობით
სახელის შოვნა გახდა აღვილი,
ვაჟკაცობას და სიბრძნეს იჩემებს
ბევრი სულელი და აუარდნილი.

დღევანდელიობა, ვხედავთ, რაც არის,
მთავარი არის ხვალის დანახვა,
თორემ ბევრ სახელს გაუვა ყავლი
და ბევრის სახელს წლები დამარხავს.

მაგრამ არ ქრება სისხლი და ოფლი,
მამულისათვის ნაბრძოლ-ნაშრომი.
სამშობლოს რჩება სახელი მხოლოდ,
კაცობითა და ომში ნაშოვნი.

2007 წ., მაისი

ბევრჯერ გამტყდარი და გაბზარული,
ველარ აკეთებს გული არჩევანს,
ხომ არ გაგრძელდა ჩემი მგზავრული,
წასვლა ჯობია თუ აქ დარჩენა.

ბოლოს არც წასვლა დაშენანება,
ხომ ყველამ ვიცით, ბოლო რაც არის,
მაგრამ სხვა არის ჩემი წამება,
ჩემი წუხილი დღეს სულ სხვა არის.

და დაძრწის სული მიუსაფარი,
მიჭირს ამგვარი ფიქრის მიჩვევა,
სიკვდილის შემდეგ ჩემი საფლავი
უცხოთა მიწად ხომ არ იქცევა.

აღარ მცილდება ფიქრი ამაზე,
ამაზე ვფიქრობ ახლა მხოლოდ მე,
ქართველად მოგკვდე ამ ქვეყანაზე
და ქართულ მიწად დავრჩე ბოლომდე.

2007 წ., სექტემბერი

* * *

ის დღე სამშობლოს დაღატს ჰგავს,
როცა შურს მამულს ვანაცვლებთ,
როცა ქართველი ქართველს კლავს,
ქართველი ქართველს ამარცხებს.

ის დღე სამშობლოს დაღატს ჰგავს,
ის „გამარჯვება“ – სიღაჩრეს,
როცა ქართველი ქართველს კლავს,
კაენის სული იმარჯვებს.

მტერი ამოდ არ ცდება,
როცა ვერცხლს მამულს ვანაცვლებთ,
ხომ საქართველო მარცხდება,
როცა ერთმანეთს ვამარცხებთ.

როცა იუდა გვაქეზებს,
ვხედავთ სამშობლოს გათელილს,
აღარ არსებობს ქართველზე
გამარჯვებული ქართველი.

2007 წ., იანვარი

* * *

არ მჭირდება სხვა რამ განძი,
ოქრო-ვერცხლი და არც ჯილდო,
ჩემი წილი ქვეყნის ტვირთი
მინდა სიკვდილამდე ეზიდო.

მინდა, სანამ სული მიდგას,
სანამ მკერდში გული ფეთქავს,
ქართულ ლექსის სიყვარული
უღელვიით ქედზე მედგას.

მინდა, ერთი საფიქრალი
და ოცნებაც ერთი მქონდეს,
სამშობლოს და ქართულ სიტყვას
ვეფერო და ისე მოვკვდე.

2007 წ., თბილისი

* * *

ჩემი ბებერი სიცოცხლე
თუ სიკვდილს კვლავ ეჭიდება,
სიცოცხლე ისევ ლექსისთვის,
სამშობლოსათვის მჭირდება.

2007 წ., თბილისი

* * *

წუხილით და დარდითა ვარ, მართლაც, ხავსე ყველამდე,
ვხედავ, გარდა სიცოცხლისა, ფასი ადევს ყველაფერს.

და მაშინებს საფლავების შორით თვალის შევლელაც,
გახვრეტილი ჯიბის პატრონს, ღმერთო, რა მეშველება,

თუ უფულოდ ვერ ვიშოვე მკვდარმა თავშესაფარი,
სანატრელი თუ გამიხდა ჩემი მიწის საფლავი.

2007 წ., თბილისი

მეც უნდა ვგილო ჩემი ზაპანი

ჩვენ რომ ბედსა და იღბალს ვეძახით,
გაგორებას ჰგავს თურმე კამათლის
და არ მთავრდება ამ ქვეყანაზე
სიკვდილ-სიცოცხლის ძველი კამათი:

მთავარი არის, აქ რას დატოვებ,
თორემ იმ ქვეყნად ვინ რას წაიღებს.
ამაოება და სიმარტოვე
იგონებს წლებს და ღამაზ თარიღებს.

ისიც ხომ ვიცით, ამას ყველაფერს
როცა უამი და წლები გადაშლის,
ისევ იწყება ცოდვილ მიწაზე
სიკვდილ-სიცოცხლის ძველი თამაში.

მეც უნდა ვზიდო ჩემი ჭაპანი,
სანამდე ტყვე ვარ მიწის კარიბჭის,
სიკვდილამდეა ძნელი გაძლება,
თორემ სიკვდილის შემდეგ რა მიჭირს.

2007 წ., თბილისი

ღელა - მიწა

ვარიანია თემაზე:
„ჩვენს პლანეტას უცხო მეტეორი უახ-
ლოვდება და განადგურებით ემუქრება“.

I.

რა დროს სახის და კანის ფერია,
რისი აფრიკა, რისი აზია,
ეს ევროპა და ის ამერიკაც
ხომ დ ე დ ა - მიწის სიღამაზეა.

ბოროტი სული - ის მეტეორი
თუ ემუქრება ჩვენს დედამიწას,
რა დროს მტრობაა ერთიმეორის,
ჩვენ დ ე დ ა - მიწა უნდა დაეიცვათ.

II.

ვერ გამოვდექით კარგი პატრონი,
ლამის ეშმაკთან პირი შეეკარით,
წყალბადისა და ბომბით ატომის
გვაქვს დ ე დ ა - მიწა წვიპზე შემდგარი.

თუ ქვეყნის ბედი ასე წავიდა,
საშინელია თვით გაფიქრებაც,
ერთი პატარა ნაპერწკალი და
ეს დ ე დ ა - მიწა აღარ იქნება.

III.

ახალგაზრდები სანამ ვართ,
ცაში ხეტიანს ვუნდებით,
დავებრდებით და ყველანი
დ ე დ ა - მიწაზე ვბრუნდებით.

როდესაც სასომიხდილნი,
საფლავს შევრჩებით მარტონი,
სიკადილის მერეც არ გეტოვებს,
ის არის ჩვენი პატრონი.

და სანამ ცაში დავერინავთ
ოცნებით ფრთაგაშლილები,
გვახსოვდეს: მკვდრებიც, ცოცხლებიც
ვართ დ ე დ ა - მიწის შვილები.

2007 წ.

მას ხომ არა აქვს საზღვარი

ცას ხომ არა აქვს საზღვარი
და მიმოფრენენ ჩიტები,
ამ ცოდვილ დედამიწაზე
ჩვენც ხომ ერთმანეთს ვჭირდებით.

ნეტავი ჩიტად მაქცია,
აღარ ვივლიდი უმიზნოდ,
შემოვუფრენდი ქვეყანას
უპასპორტოდ და უვიზოდ.

2007 წ., მარტი

მგის ამოსვლა საქართველოში

„ამოდის, ნათლება“.

მანუა-შუაგულა

თუმც დათვი კვლავ იღრინება,
საქართველოზე გამწყრალი,
ჩრდილოეთის მზით დამზრალი
იღვიძებს მიწა და წყალი.

დანახვა ცისკრის ვარსკვლავის,
ო, ღმერთო, რა საამოა,
მალე მზე თავისუფლების
საქართველოშიც ამოვა!

2007 წ., აპრილი

* * *

ჩანს, ედება ბოლო ღოდინს
და იმედებს კარებს ვუღებთ,
უფლის ნებით, სხვა დრო მოდის
და ვიცვილებთ მონის უღელს.

საქართველო, წესით, რიგით,
სამეგობროდ ყველას იწვევს,
მაგრამ ღმერთმა ნუ ქნას, იგი
ისევ სხვათა მონად იქცეს.

2007 წ., ოქტომბერი

როცა შევდივართ „ევროში“

როცა შევდივართ „ევროში“ და ქვეყნის თვალში
ვდიდლებით,
მატულობს საქართველოში ღარიბები და მდიდრები.

თუმცა არ არის ადვილი, ხომ უნდა ითქვას სათქმელი,
ხომ არ კლებულობს ნამდვილი, პატიოსანი ქართველი.

ქართველი ხალხის სისხლ-ოფლით როცა მდიდრდება
მავანი,
ხომ არ აკლდება სამშობლოს 9 ძმის და ცოტნეს აკვანი.

უცხო ფერი რომ ედება ჩვენს იმერსა და ამიერს,
ხომ არ აკლდება ხმა-კილო „ლიდეკს“ და „მრავალქამიერს“.

დედაენას რომ იწუნებს და მეხოტბეა სხვა ენის, ქართული ენის დალატით ხომ არ მდიდრდება კაენი.

ქვეყნის და ერის ღირსება როცა სასწოროზე იდგება, საქართველოში იუდა, ეტყობა, მაშინ მდიდრდება.

აღარ არსებობს ამქვეყნად სიმდიდრე არავეითარი, შენი ხალხი და სამშობლო თუ არ იქნება მდიდარი.

თუმც მტრებმა ბევრჯერ ისურვეს, ვერა, ვერ მოგვეითარეშეს, ან საქართველო ვინა თქვა ქართველი კაცის გარეშე.

ღვთისმშობლის მადლი მოგვეცემა, არა ხამს თვით
გაფიქრებაც,
რომ საქართველო მოკვდება, ქართველი აღარ იქნება.

წინაპარი რომ მღეროდა, ის არის ჩემი სათქმელიც, იქნება საქართველო და მარად იქნება ქართველიც.

2007 წ., 03ლის0

**„ეზრე არ არის, კახაო,
შენ რომ მამული გაყარო!“**

„ყველაფერი უნდა გაიყიდოს, სინდისის გარდა“.
კახა ბენდუქიძე

ის მწერალთა სახახლე და...
მგლოვიარე მთაწმინდა,
ხომ არ ნიშნავს ერის დალატს და სინდისის გაყიდვას?

გაყიდული ტყე და მიწა – ხოხობი რომ აფრინდა,
ხომ არ ნიშნავს ისტორიის და სინდისის გაყიდვას?

იმ კოშკების გასხვისება, მტრის წინ თავს რომ არ ხრიდა,
ხომ არ ნიშნავს ეს ღირსების და სინდისის გაყიდვას?

მათხოვრებით სავსე ქუჩა, მშვიერი რომ აყვირდა,
ხომ არ ნიშნავს შენი ხალხის და სინდისის გაყიდვას?

რომ არ ღაღობს ქართველის დედა დღეს შვილების აკვნითა,
ხომ არ ნიშნავს ეს მომავლის და სინდისის გაყიდვას?

წინაპართა სახელების ხსენება რომ არ გვინდა,
ხომ არ ნიშნავს საქართველოს და სინდისის გაყიდვას?!

2007 წ., სექტემბერი

306 როდის ჩაირეცხება

ვერავინ იტყვის წინასწარ, ხვალინდელი დღე ვისია,
უფალმა უწყის მარტოდენ, ქვეყნად ვინ რისი ღირსია.

კარგიც და ავიც სამშობლოს დაუნახავი არ რჩება,
მისი ნებაა, ამქვეყნად ვინ წავა და ვინ დარჩება.

ქვეყნად ვინ რისი ღირსია, დრო გააკეთებს არჩევანს,
ვინ როდის ჩაირეცხება, ვისი სახელი დარჩება.

ვინც დღეს ღაღობს და ხალისობს, იქნებ ცოცხალი
მკედრებია,
კაი ყმები კი ქვეყნისთვის საფლავიდანაც დგებიან.

ვინც სულს იუდას მიჰყიდის, სამშობლოს დაღატაკდება
 არ არის სალაპარაკო, ნამდვილად ჩაირეცხება.

მაგრამ ვინც თავის ხალხისთვის, მამულისათვის დაშვრება,
 სიკვდილი არ უწერია, სამშობლოშივე დარჩება.

ვინც გადაჰყვება სმა-ჭამას, ქვეყნისთვის აღარ ეცლება,
 ქვეყნის ურგი და ურგები, უდავოდ, ჩაირეცხება.

ვურვინ წაუვა ამქვეყნად ერის და ბერის განაჩენს,
 უნდა ქვეყნისთვის იცოცხლო, თუ გსურს ცოცხალი
 გადარჩე.

წინასწარ ნურვინ ნუ იტყვის, წინასწარ ნურვინ ეცდება...
 არავინ იცის, ამქვეყნად ვინ როდის ჩაირეცხება.

2007 წ., 03.01.06

ელისა

თავისი ქვეყნის მინდორ-ვეფს სისხლით და ოფლით ვინც
 რწყავდა,
 ვინც შეეწირა სამშობლოს და იქცა ქართულ მიწადა,

ვინც დღეს საფლავშიც ამაყობს თავის ერთ და ბერთა,
 ის არის ქვეყნის რჩეული და საქართველოს ელიტა.

ის, ვინც ცხადში და სიზმარში სამშობლოს ევერებოდა,
 ვინც არ აქრობდა ნაღვერდალს და „იავნანახ“ მღეროდა,

ვისაც 9 შვილის აკვანი არ გაუშვია ხელიდან,
ის არის ქვეყნის პატრონი და საქართველოს ელიტა.

ვაგლახ! დღეს ბევრი რომ ლაღობს და თავს ელიტად
ასადებს,
სამშობლო არის ზოგისთვის სმა-ჭამა, სრა და სასასღე.

მაგრამ ვინც თავის სამშობლოს ცოცხალი თავით
არ ყიდის,
სახრჩობელაზე აღის და იუდას ვერცხლთან არ მიდის,

ვინც ქვეყნის უღელს კისერზე ღაბა ხარივით დაიდებს,
კრწანისთან ვინც იმაჩაბლებს, დიდგორთან ვინც იდავითებს,

ვისაც სამშობლოს სვე-ბედი და მომაგალი აღეღვებს,
ვინც არ ივიწყებს არც წარსულს, არც წინაპართა სახელებს,

ვინც ქვეყნის მტრებს და ორგულებს კარგად ხედავს და
არჩევს დღეს
და მახვილივით აშიშვლებს: კალამს, ფუნჯსა და
საჭრეთელს,

ის, ვინც ამაყობს რუსთველით და ხარობს ქართულ ენითა,
იყო, არის და იქნება მუდამ სამშობლოს ელიტა!

2007 წ., ოქტომბერი

* * *

რას ველოდი და რას ვიმიტი,
მწარე ფიქრებს გულს ვერ ვაჩვენებ,
იმედის და რწმენის სიკვდილს
უმაღლ ტყვეობით სიკვდილს ვარჩევ.

და გაბზარულ გულს და ფიქრებს
ისევ ხვალის რწმენით ვათბობ,
ვეჭიდები მაინც იმედს
და ცოცხალი თავით არ ვთმობ.

2007 წ., აპრილი

* * *

სხვაგან არ ვიცი რა ხდება,
რა კანონი და წესია,
საქართველოში სამშობლო
ღექსის ძირი და ფესვია.

ჩვენში პოეტის ღირსება
მამულის ნებით მოწმდება,
ანთეოსივით მოკვდება,
თუ მშობელ მიწას მოსწყდება.

2007 წ., მარტი

პოეტი

თუმცა პოეტი გიჟია ბევრი სულელის თვალში, –
პოეტი ღმერთის მაცნეა, პოეტი – დიდი ბავშვი,
ნადდი სიტყვა და სტრიქონი, მჯერა, იწყება ციდან,
თვით ღმერთი იყო პოეტი, როცა სამყაროს ქმნიდა.

2007 წ., იანვარი

ფიქრები გალაკტიონზე

ბევრი გვირგვინი და ბევრი დაფნა
წაიღო უამმა და წლებმა დაფლა.

ბევრი დიდება და ძეგლთა წყება
წაიღო დრომ და დამარხეს წლებმა.

ის კი, ის არის დღეს ერთადერთი,
ქართული სიტყვის და ლექსის ღმერთი,

ვინც კვლავ მორღვევს წლებს და უკუნეთს,
მოაქვს თავის დრო
და საუკუნე.

2007 წ., ოქტომბერი

* * *

ეს ცხოვრება არის ფარსი,
ფარსი არის ოცნებაც,
როცა ადევს ჩაღის ფასი
ნიჭს და პატიოსნებას.

თვით სიცოცხლეც არის ფარსი
და ამოდ ირჯება.
როს არ ადევს ჩაღის ფასიც
კაცობას და ღირსებას.

2007 წ., ოქტომბერი

* * *

გავუძღვებ ყველა ჭირსა და ვარაძს,
სიავეს: შტრობას და დუხჭირ ყოფას,
მაგრამ სიკვდილზე უფრო მაშინებს
უსამშობლოდ და უღექსოდ ყოფნა.

2007 წ., ოქტომბერი

* * *

როცა კარგ ღექსებს ვკითხულობ
და გულის ვეაღერებ,
ვატყობ, სიცოცხლეს მმატებენ
კარგი პოეტის ღექსები.

საცოდავია ის კაცი,
ვინც არ იცის და არ ესმის, –
რა არის საქართველოსთვის
კარგი პოეტი და ლექსი.

2007 წ., ოქტომბერი

* * *

ის ვინც სიბერეს დასცინის,
მისი ღირსება მოკლდება,
საცოდავია მხოლოდ ის,
ვინც სიკვდილამდე მოკვდება.

ვაი, ვინც ისე იცხოვრებს,
რომ დაბერების შერცხვება,
ან კიდევ არ დაბერდება
და ისე ჩაირეცხება.

2007 წ., ოქტომბერი

* * *

კარგად ვხედავთ ბევრის სურვილს,
როგორ ჰყრიან

ანდა

როგორ წონიან.

ბევრს სავარძლის სიყვარული –
საქართველოს

სიყვარული

ჰგონია.

ბოლოს ვხვდებით ბევრის სურვილს,
რა სურვილი,

რა წადილი

ჰქონიათ,

ბევრს რომ ფულის სიყვარული –
თავის ხალხის

სიყვარული

ჰგონია.

2007 წ., ოქტომბერი

სულის ტკივილი

ყველას თავის წუხილი აქვს, ყველას თავის ტვირთი მიაქვს,
ვაგლახ! ბევრი ცოცხლობს, მაგრამ ზოგს ცოცხალი არც
კი პქვია.

არც მე ვიცი, ვინ ვარ, რა ვარ, რა ვიქნები ან რა მეღის,
და დღეს სული, სული მტკივა, რადგან მიწა სულს არ
შეუღის.

არც იმედი არ მაქვს ხვალის, დარჩენის და სულის ხსნისა,
სიცოცხლეა მხოლოდ წყალი, თუკი აღარ დარჩა ქვიშად.

რა მტკივა და რა მაწუხებს, აღარ იცის სულმა განა?
ვერაფერი ვერ შევმატე ჩემს ხალხსა და ჩემს ქვეყანას.

ეს წუხილი ტანჯვად მექცა და ცოცხალი სანამ კი ვარ,
შევღაღადებ ღმერთს და ზეცას:

სული, სული, სული მტკივა.

როცა სული, სული მტკივა, როცა სული ბორგავს, კივის,
ვატყობ, მხოლოდ ღექსი შეუღის ჩემს წუხილს და სულის
ტკივილს.

და ვაღმერთებ ქართულ სიტყვას, მე სხვა პატრონს არც
კი ვნატრობ,
ისიც ვიცი, ამ ტკივილით, ამ წუხილით არ ვარ მარტო.

ისიც ვიცი, ცოტა იგებს ტკივილსა და წუხილს სხვისას,
თუმცა მიწის შვილები ვართ, იმედით ვართ მაინც ცისა.

მე მსაჯული არ ვარ სხვისი, მაინც ვიტყვი, სანამ
მეცოდება ყველა, ვისაც

სული, სული, სული სტკივა.

2007 წ., ნოემბერი

თუ შენი ქვეყნის ერთგული გქვია

„დაჯექ, დასწერე, დახატე“.
პაოლო იაშვილი

თუ სისხლი გიდუღს პოეტის, „დაჯექ, დასწერე, დახატე“,
სიბოროტეს და სიბილწეს საჯაროდ ფარდა ახადე.

ნუ შეგაშინებს ნურავინ: ჭოროთ, სიავით, მუქარით,
სიცრუეცა და სიმართლეც ყველას ამცნე და უთხარი.

არ გატყდე და არ დაეცე, თავი არ ჩარგო სილაში,
იყავი ცამდე მართალი შენი სამშობლოს წინაშე.

თქვი და მიაგე კუთვნილი იღბლიანსა თუ უიღბლოს,
ვინც განვლო წუთისოფელი ნიღბებითა და უნიღბოდ.

ვინც ქვეყნის უღელს და ჭაპანს ეზიდებოდნენ მარტონი,
ვინც იყო ქვეყნის დამქცევი, ვინ კიდევ – ქვეყნის პატრონი.

თუ მართლა გქვია პოეტი, „დაჯექ, დასწერე, დახატე“
და შენი დრო და დღეები ხვალის სამსჯავროდ გახადე.

თუკი განგების წყალობით პოეტის ბედი გელირსა,
იყავი მემატიაზე შენი ხალხის და ქვეყნისა.

2007 წ., ნოემბერი

2006

წელი

სამშობლოს ვალი

„ვალი დიდია მშობლების და ახლობლების
მიმართ, სამშობლოს მიმართ კი – უდიდესი“.
ბოცმრონი

სამშობლო თუ გვაქვს, არ ვართ ობლები,
სამშობლო არის ჩვენი მესია,
თუმცა დიდია ვალი მშობლების,
სამშობლოს ვალი – უდიდესია.

დედასამშობლო – ეს ხომ დედაა
ცოცხლებისა და ჩვენი მკვდრებისაც.
სიკვდილმა მისვლა ველარ შებედა,
მისთვის სიცოცხლე ვისაც ეღირსა.

აღარ სჭირდება ფიქრი არჩევანს,
პირდაპირ უნდა ითქვას სათქმელი,
უსამშობლო კაცს ქვეყნად არ რჩება
არცა საფლავი და არც სახელი.

და თუ არ ვუნთეთ სანთელ-საკმელი,
არ დავიცავით მისი ღირსება,
ვის დასჭირდება ქვეყნად ქართველი,
თუ საქართველო აღარ იქნება.

ვის დასჭირდება ენა ქართული,
ალგეთის ღეკვებს ვინ გაახელებს,
ვინ, ვინ დაიცავს, ვინ უპატრონებს
ჩვენს წინაპართა საფლავ-სახელებს.

არც ლეგენდაა და არც ზღაპრები,
საშინელია თვით გაფიქრებაც,
არც ჩვენ ვიქნებით, არც წინაპრები,
ჩვენი სამშობლო თუ არ იქნება.

და თუ დასჭირდა მამულს ძალიან,
სიკვდილ-სიცოცხლის ჟამი დადგება,
უპირველესი ჩვენი ვაღია
სამშობლოსათვის თავის დადება.

2006 წ., 03ლინი

* * *

„რა ქართველი ხარ“.
ლადო ასათიანი

„რა ქართველი ხარ“? ვინა ხარ, უფლის გზას ვინ გაგინათებს,
თუ ერთხელ მაინც თველორე ბურის სახელს არ ინატრებ.

თუ ვერ მიხვდები, რას ნიშნავს, როდესაც ჟამი დადგება,
პაატას თავი მოჭრილი, ქვეყნისთვის თავის დადება.

თუ აღარ მოგენატრება ნახვა აღგეთის, მარაბდის,
არ მოგინდება წაკითხვა „ვეფხვის და მოყმის“ ბაღადის.

„რა ქართველი ხარ“? ვინა ხარ, ამქვეყნად რისთვის
იარე,
თუ სვეტიცხოვლის დანახვა ტანში არ გაგაჟრიალებს.

თუ აღარ გაგადიდგულებს აღავერდი და ვარძია,
თუ ვერ მიხვდები, მთაწმინდა რა სიმდიდრე და განძია.

თუ წამლად არ დაედები შენი სამშობლოს იარებს,
თუ შოთას „ვეფხისტყაოსანს“ დროშად არ ააფრიალებ.

„რა ქართველი ხარ?“ ვინა ხარ, სიცოცხლეს რაღა
ფასი აქვს,
თუ ისევ აღარ ინატრებ დიდგორის ველს და ბასიანს.

ის კრწანისი და კოჯორი თუ შენს გულს აღარ დანადმავს,
თუ რწმენით აღარ აგავსებს დავითის ფრესკის დანახვა.

თუკი „ლილე“ და „მხედრული“ ფეხზე არ წამოგაყენებს,
თუ სანთლებს აღარ აუნთებ დიდ წინაპართა სახელებს,

თუ არ გაგიძღვა ჩირაღდნად შენი სამშობლოს ნათელი,
ათას წელსაც რომ იცოცხლო, ველარ იქნები ქართველი!

2006 წ., 036080

შეშერი

ზურაბ ქაშვიანიძეს

ქორნიკონს გზას ბევრჯერ აურევს
ქართული ენა, სიტყვა, ანბანი,
ახლავს ღვთის მადლი და ცის აურა
ჩვენი სისხლით და ცრემლით განბანილს.

ჩვენი ყოფის და ყოფნის საწყისი,
ლეგენდებად რომ მოგვეყვა აქამდე,
თურმე იყო ის ოქროს საწმისი.
დასაბამიდან რომ ვინახავდით.

გამოაღწია წლებს და უკუნეთს
და საქართველოს ზეცას უგაღობს.
ვეაღერებები დღეს იმ ჩუქურთმებს,
მე რომ მეგონა ქვები უბრალო.

ბევრ საოცრებას კიდევ ვიხილავთ,
დრო ისტორიის მტკვერს რომ გადაშლის,
განძი ყოფილა თურმე ბიქილა,
ჩვენ რომ გვეგონა მხოლოდ თამაში.

არის დროის და წლების განდობა,
დრო საიდუმლოს ხელს არ აფარებს,
ასე მგონია, მკვდრეთით აღდგომას
იწვებს ქართული ენა - ღაზარე.

ცაში ოცნებით დავეხეცტები,
გულში იმედი უფრო დიდდება
და მეღანდება ძველი ხეთები,
ქართული ენის ძველი დიდება.

ანჭის, ქიანას, ხაღდეს, ხუბერის*
ღმერთმა გაჩენა რაკი ინება,
მე მეღანდება ძველი შუმერი
და საქართველოს კვლავ გაბრწყინება!

2006 წ.

* ანჭი, ქიანა, ხაღდე, ხუბერი - როგორც ბევრი სხვა, ეს სიტყვებიც შუმერულ და ქართველურ ენებში ერთნაირი მნიშვნელობისაა.

მათი სახელი

*ექვნიძე კოჭორიან ბოძოლაშვილი
დაღუპულთა ხსოვნას*

მათი სახელი ვერც წლებმა, ვერც ბალახებმა დაფარეს:
სცილდება კვად-ბარდები ერთ დროს დაკარგულ
საფლავეებს.

მათი სული და სიცოცხლე საფლავეში ველარ ისვენებს,
უბრუნდებიან სამშობლოს და ცოცხლდებიან ისევე.

და ცოცხლდებიან ისევე უღვთოდ მოჭრილი ფესვები,
დავიწყებული სახელი, სიმღერები და ლექსები.

როცა კაი ყმის სახელი რჩება სამშობლოს ბოლომდე,
არ უწერია დიდი დღე სიბილწეს და სიბოროტეს.

კაენისა და იუდას სახეელი ისე დიდია,
არ ბრუნდებიან არასდროს, იმ ქვეყნად ისე მიდიან.

მაგრამ ვმირებმა კოჯორის, 9 აპრილის თუ მარაბდის
სამშობლოსათვის სიკვდილით სიცოცხლე გაიმარადეს.

ვინც სამშობლოსთვის იცოცხლებს, მისი ოფლი და
სისხლია,
ის საქართველოს შვილია და საქართველოც მისია!

2006 წ., ოქტომბერი

ვენაცვალე მე იმ ქართველს

ვენაცვალე მე იმ ქართველს,
ვინც არ აკლებს მამულს სითბოს,
ვინც იმედით ღამეს ათევს
და ხვალინდელ დღეზე ფიქრობს.

ტკივილს, შიმშილს იტანს უხმოდ
და სანაცვლოდ არას ითხოვს,
ვინც საკუთარ თავზე უფრო
საქართველოს ბედზე ფიქრობს.

ვინც ოფლის და სისხლის ნაცვლად
ჯილდო-ტიტულს აღარ ელის,
ვინც ბოლომდე რჩება კაცად
და იმედი არის ერის.

ვენაცვალე ყველა ქართველს,
მამულისთვის ვინც კი ფხიზლობს,
ვინც ოცნებით ღამეს ათევს
და სამშობლოს ბედზე ფიქრობს.

2006 წ., მაისი

ის არის ნაღდი ქართველი

ნეტავ, რად უნდა ვაქებდეთ, ანდა ტაშს რატომ ვუკრავდეთ, საქართველოში ქართველ კაცს საქართველო რომ უყვარდეს.

ის არის ნაღდი ქართველი, ვინც კვლავ იმედით იცდიან, ვისთვისაც ენა წინაპრის სალოცავი და ფიცია,

ვინც ახლაც უცხო ფიქრებში, გარემოში თუ ყოფაში, არ იფიწყებენ სამშობლოს არქაბალსა თუ ხოფაში*.

თორემ მე ვინ ვარ, აქ მყოფი (თუკი სამშობლო მიკადრებს), აბა, რა საქებარი ვარ, საქართველო რომ მიყვარდეს.

ის არის ნაღდი ქართველი და მართლაც ქების ღირსია, თუმც არ უნახავთ სამშობლო, მაგრამ ოცნებით იციან.

და დღესაც უცხო მიწაზე ანთია, როგორც სანთელი, საქართველოზე მლოცველი ფერეიდნელი ქართველი.

2006 წ., ივლისი

*არქაბალსა და ხოფაში ლაზები ცხოვრობენ.

იხილავს ბორკილებს

კრწანისი, მარაბდა იმედით ივსება,
ნათელი ადგება დიდგორს და ბასიანს.
ისევ ფეხზე დგება სამშობლოს ღირსება,
დღეს თავისუფლებას სიცოცხლის ფასი აქვს.

დღეს არაგველები ჭრილობებს იხსნიან
და თავისუფლების ცისკარი იღება,
დღეს რქაწითელი და ხვანჭკარაც სისხლია,
საქართველოსთვის რომ იბრძვის და იღვრება.

გვესმის წინაპართა ხმები და ძახილი,
დღესაც რომ გვაბრძოლებს, სულია იმათი,
და წმინდა გიორგის ჯვარი და მახვილი
ისევ წინ მიგვიძღვის ფარად და იმედად.

სრულდება დრო-უამი ტანჯვის და წამების,
დარდად და წუხილად გულზე რომ გვეყარა,
შიმშილით, წუხილით, ტკივილით, წვადლებით
იმარჯვებს ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანა.

თავდება დრო შიშის, ღოდინის, გამოცდის,
ამ დღეს საქართველო იმედით უცდიდა.
იცილებს ბორკილებს, ბნელიდან გამოდის,
როგორც ამირანი – ვეშაპის მუცლიდან!

2006 წ., მაისი

* * *

ჩემი სურვილი ასეა მოკლედ:
სანამ გული ძვერს, უნდა დავიცვა;
სამშობლოსათვის კი აღარ მოვკვდე,
სამშობლოსათვის უნდა დავიწვა.

2006 წ., 036060

მეც რეპერვისტად ჩამთვალეთ

დღეს, როცა ყველა კაი ყმა აბჯარ-მუზარადს იფერებს,
„პაი, დედასა მტრისასა“, რა დროს მეწვია სიბერე.

მაგრამ ჩვენში ხომ ქართველ კაცს არც სიბერისთვის
სცადია,
ქვეყნისთვის ფეხზე დადგომა ყველა ქართველის ვადია.

რისი წლები და ასაკი, თუკი სამშობლოს დასჭირდა...
მოხუცი მეფე ერეკლეს მახვილი განა არ ჭრიდა?!

როცა მამული გეძახის, შორით ყურება ძნელია,
მეც რეპერვისტად ჩამთვალეთ, სიბერე რა სათქმელია.

როცა სისხლ-ოფლი სჭირდება სამშობლოს თავისუფლებას,
საქართველოში ქართველ კაცს არ აქვს სიბერის უფლება.

2006 წ., აგვისტო

კოლორის ხეობა

ცერზე არის შემდგარი დღეს კოლორის ხეობა,
საქართველოს სიმტკიცე, იმედი და მხნეობა.
სვანი კაცის გულივით ამაყი და მართალი,
საქართველოს გასცქერის, როგორც მთავარსარდალი.

2006 წ., ივლისი

ცოცხალია თუ მკვდარია

„მკვდარზე ან კარგი უნდა თქვა, ან არაფერი“.
არის ასეთი გამოთქმა

თუ კარგზე კარგი არა ვთქვით და ცუდს ცუდი არ ვუწოდებთ,
ვინღა გაარჩევს ამქვეყნად ცოდვილიანს თუ უცოდველს.

ცოცხალია თუ მკვდარია, თუ არ ვამხილეთ ბოლომდე,
მაშინ რა ფასი ექნება სიკეთეს ან სიბოროტეს.

მაშინ რა ფასი ექნება ამ წუთისოფლად გაჩენას,
თუ არ იქნება ამქვეყნად კარგის და ცუდის გარჩევა.

ცუდ კაცზე, როცა მოკვდება, თუკი არაფერს იტყვიან,
მაშინ რა ვუყოთ ჯიხაშკარს ან წიწამურის იმ ტყვიას.

რა ვუთხრათ მართალ ილიას ანდა ქეთევან წამებულს,
რა ვუყოთ საქართველოში ომებს ღალატით წაგებულს.

სივერაგეს და სიბილწეს თვალს და ყურს თუკი მივაჩვენოთ,
მაშინ რა ფასი ექნება სიმამაცეს ან სიღაჩრეს.

ცოცხალია თუ მკვდარია, სიავე თუ შევარჩინეთ,
რაღა გამოლევს ამქვეყნად ბაღვაშს და ბერბიჭაშვილებს.

წავლენ და იქაც გაჰყვებათ თავის ამბრი და ამბარი,
სიკვდილი სულაც არ არის ვინმესთვის თავშესაფარი.

სამართალმა და სიმართლემ უნდა თავისი სიტყვა თქვას,
უნდა მკვდარსაც და ცოცხალსაც თავის სახელი დაერქვას.

და სანამ ვცხოვრობთ ამქვეყნად, უნდა ვიფიქროთ იმაზე,
ცოცხლები პასუხს აქ ვაგებთ,

მკვდრები იქ – უფლის წინაშე!

2006 წ., სექტემბერი

ამირან კალაძის ბახსენება

ლექსს და სამშობლოს აქამდე მოჰყვა
და მიემატა ვაჟკაცთა ლაშქარს.
პოეტი იყო, პოეტად მოკვდა,
ქართველი იყო, ქართველად დარჩა.

2006 წ., სექტემბერი

გელა ნიკურაძეს

არის ნამდვილი ვაჟკაცი
სულით, გულით და სისხლით.
სხვის სიხარული ახარებს,
სტკივა ტკივილი სხვისი.

მეგობრებს ჭირში არ ტოვებს,
არც საქმით და არც ფიქრით,
ბედნიერებას ვერ ხედავს
თავის სამშობლოს იქით.

2006 წ., სექტემბერი

ხალსს რა სიკეთეს მოუტანს

ზოგიერთები ღუპუგატად არჩევსათვის
თურმე ფულს იხდიან.

საქართველოში კაი ყმა როცა მამულზე ფიქრობდა,
ფული კი არა, ქვეყნისთვის თავის სიცოცხლე მიჰქონდა.

ბრძოლებში არ უძებნიათ ავლადიდება, ოქრო და
ომიდან კარგი სახელი და ჭრილობები მოჰქონდათ.

ვინც ბრძოლის ველზე დაეცა, ვედარ დაბრუნდა ომიდან,
მათი გამირობის ამბავი დღემდე ღუგუნდად მოვიდა.

მარაბდისაკენ შვილები განა ფულისთვის მიჰყავდა,
დედამ ქვეყნის და ღვთის ვალი ცხრა შვილით გადაიხადა.

და დედოფალმაც ისპაჰანს, ჯალათის კუნძთან მისულმა,
ფული კი არა, ქვეყნისთვის თავის დადება ისურვა.

ფული არ მოუთხოვიათ არც ცოტნეს და არც პაატას,
ფულისთვის არ დაწერილა „მოყმის და ვეფხვის ბაღადა“.

იმ მოყმემ, ვეფხვთან შეყრილმა, ძალიან კარგად იცოდა,
ორივე სახელისათვის, ღირსებისათვის იბრძოდა.

ქვეყნის ღირსება უფულოდ დაიცევს არაგველებმა,
მჯერა, სამშობლოს კაი ყმა არც ახლა არ დაეღვევა.

ალგეთის ღვეკვი წინაპრებს არ შეიძლება არ ჰგავდეს,
სწორედ ამიტომ გავძელით და მოვადწიეთ აქამდე.

მაგრამ რა ხეირს დაგვაყრის კაცი სიბნელით მოცული,
ჭკუით, ღირსებით კი არა, გაიძვერობით მოსული.

სავარძელი და სახელი თუ ფულითაა ნაყიდი,
თუკი დასჭირდა, ის კაცი სინდის-ნამუხსაც გაყიდის.

ხალხს რა სიკეთეს მოუტანს ვირთხა სკამის და მაგიდის,
ფულით მოსული ფულისთვის – საქართველოსაც
გაყიდის.

2006 წ., ოქტომბერი

„მზად იყავ მისცე ანგარიში ხალხს
და არა ყველა გამველელ-გამომველელს“.
გალაკტიონო

მართლაცდა რაღა გამოლქვს ამდენ გამველელს და
გამომველელს,
როდესაც ბრძენის იერთ და ღამაზ სიტყვით გამოველენ.

თუმც კქვია ზოგსაც მინისტრი და ზოგიც დეპუტატია,
არას არგია ქვეყანას ზოგი კაცი და პარტია.

ქვეყნის უღელი ყოველთვის იმათ მიაქვთ და უჭირავთ,
ვინც შრომობენ და იბრძვიან უხმაუროდ და უჩინრად,

ვინც თესავდა და ვინც მკიდა, ვინც „იავნანას“ მღეროდა,
ვინც მაღლარსა და რქაწითელს შვილივით ეფერებოდა.

დღესაც სამშობლოს იმედი და საქართველოს განძია
ის, ვინც მოიგო დიდგორი, ვინც ააშენა ვარძია.

მუდამ სამშობლოს შვილია და საქართველოს სჭირდება,
ვინც წერდა „ვეფხისტყაოსანს“, ქართველი ერის დიდებას.

თორემ დღეს საქართველოში მართლაცდა რაღა გამოლქვს
ამდენ ყბედსა და მოლაყბეს, ამდენ გამველელს და
გამომველელს.

2006 წ., ნოვემბერ-დეკემბერი

ჩემი ხალხია ჩემი პარტია

საკართველოში 170 პარტიაა

წუთისოფელმა ისე მათრია,
მართლაც, სავსე ვარ უკვე ყელამდე,
არავითარი არ მსურს პარტია,
არავითარი არ მსურს ბელადი.

წაიღეს გული ამდენ ყბედობით,
ამდენ სიცრუით და სიბოროტით.
მხოლოდ სამშობლოს და ხალხს ვენდობი,
მათი ერთგული ვრჩები ბოლოდე.

თორემ ცხოვრებამ ისე მათრია,
სხვა თვალით ვუმზერ ახლა ყველაფერს...
ჩემი ხალხია

ჩემი პარტია,

ჩემი სამშობლო –

ჩემი ბელადი!

2006 წ., ნოემბერი

* * *

გულს ნუ გაგიტყხს დღეს გულგრილობა,
დარდის მანტიას ნულარ მოისხამ,
შენი ტკივილი, შენი ჭრილობა
ტკივილი არის შენი დროისა.

შენს სალოცავთან დარჩი ბოლომდე,
სხვის ხატებს ნუღარ ეამბორები,
ნუ შეგაშინებს ნურც სიბოროტე,
ნურც აღრენილი ქუჩის ჭორები.

არავითარი ფიცი და მტკიცი,
აღარ გჭირდება სხვა სამართალი,
შენი სამშობლოს ფასი თუ იცი,
საკუთარ თავთან თუ ხარ მართალი.

2006 წ., ივლისი

* * *

მე თუ გაწუმდი, შენ თუ გაწუმდი,
თუ დავებრძვებით, თუ დავცრუვდებით,
დავითისა და შოთას ქვეყანა
იქცევა ქვეყნად ყაჩაღ-ქურდების.

მე თუ არა ვთქვი, შენ თუ არა თქვი,
მე თუ არ ვნახე, შენ თუ არ ნახე,
ვინ, ვინ დაიცავს, უპატრონებს ვინ
საქართველოს და ქართველის სახელს?

რა, რა იქნება ან დღეს და ან ხვალ,
გავაჯეჯიღეთ თუ ბევრი აქ სხვა,
არ ამოვიდეთ არც ხმალი, არც ხმა,
თუ ერმა თავის სათქმელი არ თქვა?

2006 წ., ოქტომბერი

* * *

თუ მისთვის სისხლი აღარ დაღვარე,
მის მტრებზე ჯავრი თუ არ იყარე,
თუკი სამშობლო არ შეიყვარე,
ისე სამშობლოც არ შეგიყვარებს.

მისი სიკეთით თუ არ იხარე,
თუ მასზე ზრუნვით არ დაიდაღე,
თუ შენი ხალხი არ შეიყვარე,
ისე არც ხალხი არ შეგიყვარებს.

2006 წ., ოქტომბერი

არ კმარა მარტო წარსულზე ფიქრი

როგორც კალმახი – ამღვრეულ ტალღებს,
დღეს საქართველო სიბნელეს უტევს,
თავისუფლების კარიბჭეს აღებს
და იმედებით დამეებს უთევს.

არ კმარა მარტო წარსულზე ფიქრი,
თუმც სტუმარი ვართ დღევანდელ დღისა,
რაა სიცოცხლე, თუ წლების იქით
აღარ ჩაგეთვლიან ხსენების დირსად.

ან ქართველობა როგორღა გვეთქმის,
მკვლარი გვერქმევა აქაც და იქაც,
თუ ჩვენი სისხლის და ოფლის წვეთი,
არ შეემატა სამშობლოს მიწას.

თუ გვქვია შვილნი ამ წუთისოფლის
და გვსურს მომავლის პატრონად ვიქცეთ,
დღეს ჩვენი სისხლი და ჩვენი ოფლი
უნდა ხვალინდელ სამშობლოს მივცეთ.

2006 წ., აბშისტო

* * *

ველარ ვხედავ სიხარულის მიზეზს,
ჩემი ტაო-კლარჯეთი რომ მიმზერს.

ვერ მოვცდები ვარსკვლავების ძეხნით,
საძებნი მაქვს წინაპართა ძეგლები.

სხვის ტკივილზე, აბა, მე რა მეთქმის,
როცა მტკივა ჩემი აფხაზეთი.

ან რას მარგებს მე პარიზის ხილვა,
როცა მტერი ავერ მართმევს ცხინვალს.

ანდა დარდი როგორ მოვიცილო,
როცა ვიღაც ჩვენს დაყოფას ცდილობს.

ინდო-ჩინელს, მილიარდთა პატრონს,
აქვს უფლება ოცნებები ფანტოს.

მე კი, ჩემი საქართველოს პატრონს,
მასზე ფიქრის უფლება მაქვს მარტო.

2006 წ., ივლისი

კახეთის გზაზე ნათქვამი ლექსი

გვათრობს ალაზნის ველი გაშლილი
და სურნელება კახურ ღვინისა.
გულებს გვიღაღებს სარაჯიშვილის
და ბუღბუღის ხმა გონაშვილისა.

თუმც ბევრი წელიც სისხლად წავიდა,
არ გაგტეხია გული წამითაც,
როგორც ყვაეილი წინანდალისა,
ამოლიოდა ხმა ლერწამიდან.

იყავ უტეხი მებრძოლ-მოლაშქრე,
ციხე და ბურჯი ქართლოსიანთა.
ქუხდა, ეღაღდა მტერთან ბრძოლაში
შენი ხმაცა და შენი სიათაც.

ერთი დედა პყავს იმერ-ამიერს,
ერთად იყვნენ და ერთად არიან,
კახეთში ნათქვამ „მრავალქამიერს“
სამეგრელოში ისმენს „პარირა“.

ეს ერთად ყოფნა არის საწყისი
ჩვენი ღამაზი მიწის და ცისა,
სიყვარული კი – ოქროს საწმისი
დადიანის და ჭავჭავაძისა.

და ერთობაა ჯაჭვის პერანგი
და საქართველო პქვია სახელად,

ამოდ ცდილობს მტერი ვერაგი
დაგვეყოს მეგრელად, სვანად, კახელად.

მიწა თუ ჭალა, ტყე თუ მთებია,
ერთი სული და ერთი გულია,
სხვადასხვა ფერის ყვავილებია,
საქართველო კი – თაიგულია.

2006 წ., აპრილი

* * *

ვხედავთ დღეს დროშას დიდგორის,
თბილისის თავზე გაშლილს.
წმინდა გიორგიც მახვილით
ისევ გამოჩნდა ცაში.

ისევ დავითის ხმა ისმის
დღეს ქართველების ხმაში:
– მონურ ყოფას და სიცოცხლეს
სიკვდილი გვიჯობს ცლაში!

2006 წ., ოქტომბერი

* * *

ბასიანი და ველი დიდგორის,
სუეტიცხოველი, ჯვარი, ვარძია,
მე სხვა სიმდიდრე არ გამაჩნია,
ჩემი სამშობლო ჩემი განძია.

და რომ მოვკვდები, მჯერა საოცრად,
და ამას ნურვინ ნუ გაიოცებს...
არც იქ შვეიცელი ხატს და სალოცავს,
საქართველოზე იქაც ვილოცებ.

2006 წ., სექტემბერი

* * *

ჩემი სიცოცხლის დღეებო,
ვატყობ, თანდათან მოკლდებით...
აღარ ვინანებ, სამშობლოს
ან თუ ლექსისთვის მოვკვდები...

თორემ ნელ-ნელა ვთავდები,
დარდისგან სასომიხდილი,
სხვანაირ სიკვდილს ამქვეყნად
მართლაცდა ჰქვია სიკვდილი.

2006 წ., ივლისი

* * *

ჩემო ბედო და ჩემო იმედო,
ისე არ მომკლა, არ გამიმეტო,
კრწანისის მტრების ჯავრი არ ვჭამო,
ლაშარის გორზე არ მოვიღხინო,
ჩემი ხალხი და ჩემი სამშობლო
თავისუფალი რომ არ ვიხილო!

2006 წ., ოქტომბერი

მთვარე

პატარავდება ნელ-ნელა მთვარე,
იღევა, მაგრამ კი აღარ კვდება.
ისევ ნათელი ადგება თვალებს,
ისევ ივსება და მკვდრეთით დგება.

ჩემი სამშობლოც ჰგავს თურმე მთვარეს,
მის გაჩენას და მის დაბადებას,
და როგორც მთვარე, მჯერა, სულ მალე
ჩემი სამშობლოც გაიბადრება.

2006 წ., აპრილი

პალესტინის ცა

ისევ ბრძოლის და სროლის ხმა ისმის
და მიმძიმდება ფიქრიც, გუნებაც.
გოდგოთის გზაზე დაღვრილი სისხლი
ნუთუ არაფერს არ გვეუბნება.

რაც იყო, იმას ვერავინ წაშლის,
დრო თვითონ არის შემატიანე
და ქართულ დროშას, ამაყად გაშლილს,
იქ ჩვენი სული კვლავ აფრიალებს.

როცა აქ გვადგა დღეები ძნელი,
იქ რუსთაველის სული გვშველოდა.
იქ ხომ მერჩულე ათასი წელი
ქართული მიწის ხილვას ელოდა.

იქ იოანე-ზოსიმე წერდა
ქართული ენის ქება-დიდებას,
ისხნება ბჭენი გარდასულ წელთა
და იმედები უფრო დიდდება.

იქნებ იქ არის თამარის ძვლებიც
და რუსთაველის წიგნსაც ინახავს,
ძველი ქართული ფოლიანტები
იქნებ იქა დევს ისევ ინახად.

მათზე ოცნებით, ფიქრებით მათზე,
როცა იმ წლებს და იმ გზებს მოვივლი,
ტკივილითა და წუხილით მავსებს
დღეს პალესტინის ცა შებოლილი.

2006 წ., ივლისი

ცირკის ვეფხვი

აღარ პქვია ვეფხვის ჯიში,
არც ვეფხვობა არ მწამს მისი,
როცა დადის ჯოხის შიშით
და მორჩილი ხდება სხვისი.
ცირკის ვეფხვი რა ვეფხვია,
ვეფხვი კლდის და ჯუნგლის ვიცი.

. . .

აღარა მწამს არც იმისი:
ვინც წერს, ამბობს ჯოხის შიშით.

2006 წ., 03ლინი

* * *

„პოეტი ბრბოში“.
ბალაკტიონი

სულ სხვა დროა და სულ სხვა ხმებია,
რამდენიც გინდა თქვი და იყეფე...
თეთრი გუდები ისე კედებიან,
ისე მიდიან, – ხმას არ იღებენ.

არის სიტყვის და ლექსის წვალება,
ყველა დროს თავის სალოცავი აქვს...
პოეტი ბრბოში – არის წამება,
ბრბოს პოეტი კი – ხაცოდავია.

2006 წ., 0360ნი

„მე საყოველთაო ენას ვეძებ“

*ბრაზილიელი მწერლის კაულო კოელიოს
რომანიდან „ალქიმიკოსი“.
მთარგმნელი - გურამ გომიასვილი.*

როცა დღეები ჰგავს ფოთოლცვენას
და დედამიწა უომრად ვერ ძლებს,
მაინც, რა ჰქვია ნეტავ იმ ენას,
ენას, რომელსაც მწერალი ეძებს.

კი, არის თუმცა მძიმე და ძნელი,
ის მაინც ფიქრობს სამყაროს ბედზე.
ხვალინდელი დღეც იმედით ელის
ენას, რომელსაც მწერალი ეძებს.

თუ მოთმინება ექნა იობის
და აღარ გახდა ეშმაკის კერძი,
მჯერა, იპოვის კაცობრიობა
ენას, რომელსაც მწერალი ეძებს.

გაიზიარებს ადრე თუ გვიან
მწერლის ოცნებას და ქვეყნის სვე-ბედს:
– სიყვარული და მშვიდობა ჰქვია,
ენას, რომელსაც მწერალი ეძებს.

2006 წ., ნოემბერი

* * *

სხვა არაფერი, სიბერის მეტი,
ისე მივედი კუბოს კარამდი,
თეთრი შურით მშურს იმ პოეტების,
„ჭაბუკები რომ დარჩნენ მარადის“.

სხვა არაფერი, სიბერის გარდა,
და არ მასვენებს ბებერი სისხლი,
მოვმკვდარიყავი მეც ახალგაზრდა
სამშობლოსათვის

ანდა

ლექსისთვის.

2006 წ., ნოემბერი

* * *

ენა, სამშობლო და ლექსი -
ეს არის ჩემი სამება,
სიყვარული და აღერსი,
სიხარული თუ წამება.

და როცა ციდან ხმა მესმის,
სული მიწაზე არ იცდის...
სამშობლო, ენა და ლექსი,
სხვა სალოცავი არ ვიცი.

2006 წ., სექტემბერი

* * *

თუ ბედისწერამ ასე ინება
და სიმარტოვის წერად დაურჩები,
ავიტან ისევ ჭორს და გინებას
ამ საცოდავი არაკაცების.

სიცოცხლეს არვის დავესესხები,
გავათრევ დღეებს ისევ წვალებით,
თუ უპატრონო ჩემი ლექსები
ქუჩაში მაინც იწანწალალებენ.

2006 წ., აპრილი

* * *

სხვისთვის არც ისე ღამაზ-კარგებო,
მაცოცხლებს თქვენთვის თვალის შეველება,
ჩემო ლექსებო, ჩემო შვილებო,
თქვენ რომ არ მყავდეთ, რა მეშველება.

თქვენ რომ არ მყავდეთ, რა ეშველება
ჩემს წუხილსა და ჩემს სიმარტოვეს,
როგორ ვიცოცხლო, რისთვის ვიცოცხლო,
თქვენც თუ დამტოვებთ და მიმართოვებთ.

2006 წ., ნოემბერი

ქართული სიტყვა

„გაგიჟება სჯობს, თუ გათავდა სიტყვის მადანი“.
კარლო იაშვილი

ვატყობ, თავდება მადანი სიტყვის,
ჩემი სიცოცხლეც, ვატყობ, თავდება.
არ დამიკლია (გულწრფელად ვიტყვი)
არც ერთგულება, არც თავდადება.

სურვილი მაინც სურვილად დარჩა,
სიტყვის უღელი ვეღარ გავწიე,
ქართული ლექსის დიდებულ ლაშქარს
ერთი სტრიქონიც ვერ შევაწიე.

ბოლომდე მაინც არ ვერი იარაღს,
ქართული ენით მირონცხებული,
ჩემი სამშობლოს მტრებთან კი არა,
ქართულ სიტყვასთან დამარცხებული.

მახარებს იხიც, აქამდე მოვეყვ,
ხომ ვცადე მაინც ვეფხვთან ჭიდილი,
ხომ მქვია ვეფხვთან მებრძოლი მოყმე,
მეამაყება ვეფხვთან სიკვდილიც.

2006 წ., 03.06.06

* * *

როცა, ღვთის ნებით, ამ ქვეყანაზე
გვეყავს რუსთაველი და გვაქვს მთაწმინდა,
საქართველოში ბევრი პოეტის
იმედოცა და ლექსიც გაწბილდა.

– შენც ბედისწერას ხარ აყოლილი,
თორემ მითხარი, აბა, ვინა ხარ?
როცა ცოცხალი გალაკტიონი
შეგხვედრია და ბევრჯერ გინახავს.

ამგვარი ფიქრით, კითხვით, კამათით,
საკუთარ თავთან ხშირად ვღაობ და
მაოცვებს შერე ეს სითამამე
და ლექსის წერის გამბედაობა.

2006 წ., ივლისი

* * *

სასაცილოა ეს ბაქიბუქი,
ეს ტაშიტუშის კორიანტელი.
არავინ უწყის, დღე ხვალინდელი
ვის რას უქადის ანდა რა ელის.

შენი სიტყვა და შენი სათქმელი,
შენ რომ გგონია თურაშაული,
იქნებ სხვა დრო და სულ სხვა თაობა
არც შეხედავს და ისე ჩაუვლის.

2006 წ., აპრილი

ქება-დიდებას ისე იფერებ,
ღამის ცოცხალი კვარცხლბეკზე შედგე-
დღეს ღამაზია ეს ყველაფერი,
მაგრამ სიკვდილის, სიკვდილის შემდეგ?

ხომ ვნახეთ, ბევრი სახელი გაქრა
და ბევრი ძეგლი თოვლივით გადნა.
არ ახსენდება არავის ახლა
ნათესაეების, ოჯახის გარდა.

და დღევანდელი ეს შენი ქებაც
იქნებ ხვალისთვის არაფერს ნიშნავს,
ეს ზარ-ზეიმი, რასაც შენ ხედავ,
იქნებ წყალია და არა ქვიშა.

იქნებ წყალია ეს ყველაფერი,
ჯილდო-ტიტულებს ამაოდ ენდე,
რა, რა იქნები სიკვდილის მერე,
ათი წლის, თუნდაც ოცი წლის შემდეგ?

თორემ დროს მიაქვს ეს ყველაფერი
და მსაჯულია ხალხი და ერი...
რა, რა იქნები ახი წლის მერე,
სამშობლოს შვილი თუ მიწის მტკერი?

2006 წ., სექტემბერ-ოქტომბერი

* * *

გაუდის ყავლი სახელს და გვარებს,
დროს გაჰყვა ყალბი ხოტბა და ქება.
ჯილდო-ტიტულმა ვერ დაიფარეს,
საფლავზე ადრე სახელი კვდება.

სიყალბე, ღიქნი, ქება და ჭორი
რადგან შეიღია ყველა დროების,
სახელებსა და საფლავებს შორის
დადის აჩრდილი ამაოების.

2006 წ.

მე ასე მჯერა

მე ასე მჯერა და ასე მესმის
და ასეც არის, ბოლოს და ბოლოს,
შემფასებელი ქართული ლექსის
ქართველი არის მხოლოდ და მხოლოდ.

სხვის მიწა-წყალი ვერ შეიფარებს
და ბოლოს მაინც გახდება მტკვერი,
თუ შენს სტრიქონებს არ შეიყვარებს
შენი სამშობლო, ხალხი და ერი.

მხოლოდ ეს არის გზა გადარჩენის,
სხვა ყველაფერი მიდის და ქრება,

მოწონება სჯობს ერთი ქართველის
უცხოთა ათას ხოტბას და ქებას.

კი, ასე მჯერა, მე ასე მესმის
და ასეც არის, ბოლოს და ბოლოს,
პატრონი ქართულ სიტყვის და ლექსის
სამშობლო არის მხოლოდ და მხოლოდ.

2006 წ., ოქტომბერი

* * *

„ცვივა ფოთოლი ჩვენი თაობის“.
გალაკტიონი

„ცვივა ფოთოლი ჩვენი თაობის“,
ჩვენი სიცოცხლის დღეებიც ცვივა,
მიგვაცილებენ ახალგაზრდები,
ზოგი წუხილით და ზოგიც ცივად.

მაოცებს ზოგის ეს გულგრილობა,
დრო ხომ არავის ვკერდს არ აუვლის...
არც სიჭაბუკე არის ღირსება
და არც სიბერე – დანაშაული.

2006 წ., ივლისი

გაზაფხული რომ დადგება

გაზაფხული რომ დადგება,
იცვლება ცა და ხმელეთი,
იწყება გულის ჩქროლვა და
თვალების ელეთმელეთი.

პირი – მზე, ტანი – ღერწამი,
ქალის მკერდი კი ნაღმია...
რომ ააფეთქებს უეცრად
გულს მოწყენილს და ნაღვლიანს.

გაზაფხული რომ დადგება,
ზეიმობს ცა და ხმელეთი,
იწყება გულის დღევა და
კაცების ელეთმელეთი.

2006 წ., მაისი

ვარდების გამყიდველი

ვარდებს ყიდის გოგონა და
თითქოს ისიც ვარდია.
გარს უვლიან ბიჭები და
დარდიანნი დადიან.

თვრება ქუჩა აპრილის მზით
და ვარდების ფერებით,
არის შორით წვა და დაგვა,
ლაციცი და ფერება.

არც გოგო და არც ვარდები
არ რჩებიან მარტონი,
ზოგს ვარდების ყიდვა უნდა,
ზოგსაც – ვარდის პატრონის.

ვარდად გაშლილ გოგოს სახეს
ღიმილი არ სცილდება,
– ვარდი გნებავთ, კი, ბატონო,
გოგო არ იყიდება.

2006 წ., აპრილი

ყველა ქალი ლამაზია

ყველა ქალი ქალია და
გულს ოცნებით დანადმავს.
ყველა ქალი ლამაზია,
ოღონდ უნდა დანახვა.

კაცის გულის ზეიშია
ღამაზ ქალთან შეხვედრა.
ყველა ქალი ლამაზია,
თუკი გულით შეხედავ.

2006 წ., მაისი

* * *

ოცნებები ფრთებს რომ გაშლის
და ერთმანეთს ეძებს სული,
თავის საქმეს იწყებს მაშინ
კოცნა – გულის მოციქული.

2006 წ., სექტემბერი

იყო მშვენება

მერი შარვაშიძის პახსენება

იყო მშვენება და ერქვა მერი,
იყო მიჯნურთა გულთა მპყრობელი.
დრომ წარიტაცა ეს ყველაფერი,
დროა სასტიკი და უღმობელი.

დროსთან ჭიდილში ვერაფერს გახდა,
თუმცა ბევრს სურდა, თუმც ბევრს ენება.
ვერც ოქრო-ვერცხლმა, ვერც მეფის ტახტმა
ვერ იხსნა მისი მშვენიერება.

და დღეს, თუ ისევ გულებს ანაზებს
და აღარ დარჩა დროის არჩივად,
მერის მშვენება და სილამაზე
პოეტის ლექსმა გადაარჩინა.

P. S.

ო, მშვენიერო ქალბატონებო,
სხვა უკვდავებს ნუ მოიგონებთ,
თქვენი სახელი და სილამაზე
ანდეთ ფუნჯს, ჰანგებს, ანდეთ სტრიქონებს.

2006 წ., 0360ნ0

2005
წელი

არ ეკუთვნის სამშობლო ერთ დროს და ერთ თაობას

საქართველოს სიცოცხლე სიცოცხლეა იმათი,
ვინც იცხოვრა სამშობლოს სიყვარულით, სიმართლით,
უერთგულეს ქვეყანას, ქრისტეს კვართით შელოცვიდს,
სამშობლოსთვის იცოცხლეს, მოკვდნენ საქართველოსთვის.
თუმც ქვეყნისთვის სიკვდილი მიიჩნიეს წყალობად,
არ ეკუთვნის სამშობლო ერთ დროს და ერთ თაობას.

საქართველო არავის არ უდგება თავდებად,
ის არავით იწყება, არც არავით თავდება.
ახლა მისი სიცოცხლე სიცოცხლეა იმათი,
ვინც დღეს ცხოვრობს სამშობლოს სიყვარულით,
სიმართლით.

უსამშობლო სიცოცხლე არის არარაობა,
არ ეკუთვნის სამშობლო ერთ დროს და ერთ თაობას.

საქართველო არავის არ უდგება თავდებად,
ხვალ იქნება იმათთან, ვინც ღიდგორთან დადგება.
საქართველოს სიცოცხლე ხვალ იქნება იმათი,
ვინც იცოცხლებს ხვალ ქვეყნის სიყვარულით, სიმართლით,
ვინც დაიცავს ხვალ ერის ღირსებას და რაობას,
არ ეკუთვნის სამშობლო ერთ დროს და ერთ თაობას.

საქართველო არავის დაუდგება თავდებად,
არ იწყება არც მეფით, არც ტირანით თავდება.

ამაოა სურვილი, ქადილი და ზვაობა,
არ ეკუთვნის სამშობლო არც ერთ დროს და თაობას,
რადგან მისი სიცოცხლე ხალხია და ერია,
საქართველოს სიკვდილი, არა, არ უწერია!

2005 წ., თბილისი

კველი ქართული იარაღების გამოშენა ქარვასლაში

აგერ გორგასლის ფარ-ხმალი და მისი ჯაჭვის პერანგი,
უნაგირი და აბჯარი მისი ერთგული მერანის.

აგერ შუბი და ხანჯალი, ჩაფხუტი ნაშამქორალი,
აგერ დავითის მახვილი, ფრანგული ნადიდგორალი.

აგერ ის დროშა დიდგორის, ველზე რომ ააფრიალეს,
ასევე ისმის ხირიმის და მაჭახელას გრიალი.

აგერ დაფი და ნადარა ომში ჩასული მაჩაბლის,
ხმალი მტრის სისხლით გამძღარი და არა სირცხვილნაჭამი,

ჩამწკრივებულან ხანჯლები სამასი არაგველების,
აგერ ის სამკლავურები მტერს შედეწილი ხელების.

ეს კი ის იარაღია, მტერს რომ უომრად აშინებს,
ლიაცთა საჭურველია, გვერდით რომ ედგნენ ქმარ-შვილებს.

გამარჯვებული ქართველი თუ ასვენებდა იარაღს,
აგერ დოქი და ჭინჭილა, აზარფეშა და ფიალა.

ომში ნაბრძოლი მარჯვენით ჯიხვის რქას ხელში იღებდა და გამარჯვების ნადიმზე ყანწს მახვილივით იქნევდა.

დღეს ეს გაშლილი დარბაზი თითქოსდა ბრძოლის ველია და თუ დასჭირდა სამშობლოს, პატრონებს ისევ ელიან.

დღესაც ქართველი ბიჭები გულს მამულისთვის ხარჯავენ, ჯაჭვის პერანგის შემყურე ისევ ცერზე დგას ხანჯალი.

ისევ ეძახის ვაჟკაცებს ფშავ-ხევსურელთა სამოსი, ისევ დამდგარა დრო-ჟამი მკლავის და მუხლის გამოცდის.

რადგან წინაპართ სულელები აქ, ამ დარბაზში ტრიალებს, გორგასალ-დავითიანის დროშებს კვლავ ავაფრიალებთ.

კვლავ დაუდგება სამშობლოს წლები ღალი და მზიანი და საქართველო ისევე იდიდგორ-იბასიანებს.

2005 წ., ივლისი

პაი ყმა

ქაძუცა ჩოლოყაშვილის ხსოვნას

არ ჩნდება ცეცხლი უკვამლოდ და არც უომრად სახელი, შენმა ხმაღმა და მკლავმა თქვა შენი სიტყვა და სათქმელი.

მხოლოდ მამულზე ფიქრობდი, მხოლოდ სამშობლოს
ლოცავდი,
არ გიძებნია ამქვეყნად სხვა ხატი, სხვა სალოცავი.

მხოლოდ სახელი კაი ყმის სწამდა შენს გულს და არ გიძებნია ამქვეყნად სხვა განძი და სხვა ქონება.

სამშობლოს შეწირულები თურმე არასდროს კვდებიან, ომში გამირების სახელნი ცოცხლების გვერდით დგებიან.

და როცა გული უტეხი და სული ბორკილაყრილი, როცა მტრებს შიშველ ხელებით ებრძოდა ის 9 აპრილი,

გულს უმაგრებდა ვაჟკაცებს შენი ხმა, შენი ძახილი, მიჰქონდათ შენი სახელი, ვით ამოწვდილი მახვილი.

შენი სიცოცხლით, სიკვდილით, შენი ჯიშით და ჯილაგით, ცოცხლებს იმედად დაურჩი და მკვდრებს პატივი მიაგე.

ვერ მოგვრია ვერც მტერი, ვერც დროის აყალმაყალი და გელოდება მთაწმინდა, ყველა მწვერვალზე მაღალი.

დღეს გელოდება სამშობლო შენზე ლოდინით დაღლილი, არ იკარგება სისხლ-ოფლი სამშობლოსათვის დაღვრილი.

2005 წ.

ამორბალი

2. მ-ს

როდესაც იდგა სიავის უამი,
ცრემლი და სისხლი აწვიმდა თბილისს,
არ გაქცევია ის ერთი წამით
თავის ხალხის და სამშობლოს ტკივილს.

მიტინგებზე თუ საკანში ციხის
არ თმობდა ქვეყნის იმედს და რწმენას,
იბრძოდა არა საკუთარ თავის, –
ქვეყნის მომავლის გადასარჩენად.

ვერ შეაშინეს და ვერ გატეხეს,
ფიქრობდა მხოლოდ სამშობლოს ბედზე,
როცა ურტყამდნენ სისხლიან ფეხებს
სულში და გულში, გულზე თუ მკერდზე.

მკერდზე, რომლითაც იცავდა მამულს,
ძუძუზე, რითაც მომავალს ზრდიდა,
და ტვირთი დედის და დედაკაცის
ქედმოუსრელმა ბოლომდე ზიდა.

ქართველი ქალის ამაყი სული
ვერ მიაჩვიეს ცრემლსა და წუწუნს,
ვლანდებოდა ის ისპაჰანი
და ქეთევანის მოჭრილი ძუძუ.

შთამომავალი იმ ქართველის დედის,
ბარიკადებზე ნაბრძოლი ქალი
სამშობლოსათვის მოჭრილი მკერდით
დადის თბილისში ვით ამორძალი.

2005 წ., აპრილ-მაისი

ჩვენებურები

უძვენი საქართველოში ჩამოსულ ლაშებს.
სარწმუნოებისათვის თავდადებული ლაშები
წმინდანებად შერაცხა ქართულმა ეკლესიამ,
მათი ხსენების დღედ 12 მაისი (ძვ. სგ. 29
აპრილი) დააწესა.

თქვენზე წუხილი ჩვენ ბევრჯერ ცრემლებად გადავაგორეთ,
გულს კლავდა თქვენი დუმილი და უფრო – თქვენი სიშორე.

იმ ოცნებიდან, ფიქრიდან, იმ ძველი საქართველოდან
ფარნავაზ-ქუჯის სამშობლო დიდი ხანია გელოდათ.

ღეკენდები და მითები წინ მიგვიძლოდა ხატებად
და პგავდა სიზმრის ახდენას თქვენი აქ გამოცხადება.

დიდ წინაპართა სულები დღეს საფლავიდან დგებიან,
ნიკორწმინდა და ჭყონდიდი თქვენ წინაპართა ძვლებია.

მჯერა, აწი არ იქნებით სამშობლოსათვის ხიზნები,
საქართველოში ივლიან თქვენი ფიქრი და სიზმრები.

კვლავ გელით ნოქალაქევი, ის ზღვა და დიოსკურია,
ისევე თქვენი სიტყვები და სიყვარული სწყურიათ.

მარტვილი ისევ თქვენს ბედზე იმარტვილებს და იდარდებს,
რომელ ხატზეც გსურთ, ილოცეთ, საქართველო კი გიყვარდეთ.

რომელ ცას გსურდეთ, უყურეთ, ცა და მზე ყველგან ერთია,
ოღონდ იცოდეთ, ჯიმაგე, სამშობლო სულ სხვა დმერთია!

2005 წ., ოქტომბერი

ქართული სული ელავდა იმ ჩოხა-ახალუხიდან

ედღვნება ჩოხოსანთა ფიცის ტექსტის ავტორს –
სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს
ილია II და ქართველ ჩოხოსნებს.

„შაფხოხიანო ვაჟებო, ასე რამ გაგახალისათ,
ქრიალი ხომ არ მოგესმათ ოქა ჯურხაის ფარისა“.
ლალო ასათიანი

ჩოხით შემოსილ ქართველ კაცს გული სხვაგვარად
უბერდა,
პგავდა შემართულ მახვილს და ყველა ჭირ-ვარამს
უძღებდა,
სამშობლოსათვის იბრძოდა და სიკვდილს თვალში
უმზერდა.

ჩოხის ქვეშ – გული უტეხი, ჩოხაზე – ქმარ-ხანჯალი,
მკერდზე – მასრა და ქილები, ტყვია – ტყვიაში ჩამჯდარი
და საქართველოს სახელი იყო ფარი და აბჯარი.

ქართული სული ელავდა იმ ჩოხა-ახალუხიდან,
ზოგს ჰქონდა მზერა არწივის, ზოგს – მგლის უღდეკლი
მუხლი და
შაფხოხიანი ვაჟკაცი მომხდურებს ქედს არ უხრიდა.

ქართული ჩოხის ფერებიც ქვეყნის წარსულზე მდებრიან,
შავი – გლოვა ვაჟკაცთა, წითელი – ბრძოლის ფერია,
თეთრი – სიცოცხლის ჰიმნია და მტერი ვერ მოგვერია.

განაღა მარტო სამოსის, სხვა ყადრი ჰქონდათ სრულიად,

გულს უმაგრებდათ ვაჟკაცებს ჭრილობიანთ და
წყლულიანთ,
იმ ჩოხა-ახალუხებში დიდ წინაპართა სულია.

და დღესაც მხოლოდ იმათ აქვთ ჩოხის ტარების უფლება,
ქართველი კაცის ღირსებას ერთგულად ვინც დაუდგება,
ვინც იცის, რაა სამშობლო და ქვეყნის თავისუფლება.

თქვენც, ჩოხოსანნო ქართველნო, ვიცი, „რამ გაგახალისათ,
ისევ მოგესმათ ჟღერიანი ოჟა ჯურხაის ფარისა“,
როცა ხედავდით რუსთველზე მხედრობას –

იმედს ხვალისას!

2005 წ., 26-27 მაისი

შენი ლექსები შენი კეზლია

„მე ყაჩაღებმა მომკლეს არაგვზე,
შენ ჩემს სიკვდილში არ ვიდევს ბრალი“.

ტიციან ტაბიკაძე

არაგვს არა და აღარ ასვენებს
გულის მომკვლელი შენი სტრიქონი.
ალავერდის ცა ისევ გახსენებს
და ანანურიც ისევ გიგონებს.

საქართველოზე ფიქრით დაღლილი
აღარ სცილდები იმერს და ამერს,
შენი ლექსები ერთგულ ძაღლივით
ისევ სდარაჯობს თბილისის ღამეს.

სამშობლოს უღელს ისევ ეწევი,
შენ სხვა უღელი არ გაიკარე
და მოვარდნილი „ლექსი მეწვერი“
საქართველოს მტრებს უმტვრევენ კარებს.

შენი საფლავი კი არსად არ ჩანს
და ის მიწაზე არ გვიძებნია,
შენი სიცოცხლე ლექსებში დარჩა,
შენი ლექსები შენი ძეგლია.

როდესაც სული სამოთხეშია,
რა საჭიროა საფლავის ძებნა,
შენი სიცოცხლე ქართულ ლექსშია,
ქართული ლექსი თავს გადგას ძეგლად.

იმათ იკითხონ, ყაჩაღმა მკვდრებმა,
ვისი საფლავიც მხოლოდ მტვერია.
ნაღდი პოეტი არასდროს კვდება
და შენც სიკვდილი არ გიწვერია.

შენი სიტყვის და ლექსის მადანი
საქართველოში აღარ დაშრება,
იყო არაგვზე შენი სიკვდილი
უკვდავებასთან გათამაშება.

2005 წ., აგვისტო-სექტემბერი

* * *

„წიწამურთან რომ მოკლეს ილია,
მაშინ ეპოქა დასრულდა ღიღი“.

გალაკტიონი

სტალინი მოკვდა, ილია მოკლეს,
გალაკტიონმა მოიკლა თავი...
როგორ უბრალოდ ვისხენებთ ზოგჯერ
იმ დროს, უღმობელს და სისხლით ჩაველილს.

უნდა ჭრილობას და ტკივილს ჰგავდეს
ის მოგონება, ის წლები ავი:
სტალინი მოკვდა, ილია მოკლეს,
გალაკტიონმა მოიკლა თავი...

2005 წ., იანვარი

* * *

ერთმანეთის შური, მტრობა
და ღალატის მორევი,
სხვა არავინ აღარ არის
საქართველოს მომრევი.

2005 წ., აპრილი

* * *

საქართველოში სინდისის გარდა
თუ ცოტა ნიჭიც გარგუნა ღმერთმა,
აღარ აგცდება გოლგოთის გზა და
შური და მტრობა ტალახთან ერთად.

თუ შენი ქვეყნის ერთგული გქვია,
თუ საქართველო ნამდვილად გიყვარს,
უნდა ელოდო, ადრე თუ გვიან,
გინებას, ლანძღვას, დალატს ან ტყვიას.

2005 წ., იანვარი

სამშობლოვ ჩემო

რადგან ღვთიური დაგყვა ბუნება
და ყველასათვის ღია გაქვს კარი,
მოდის და მერე გედიდგულება
ყველა ხიზანი და მათხოვარი.

2005 წ., სექტემბერი

მტერო, არ შეგიშინდები

მტერო, არ შეგიშინდები,
შინაურო თუ გარეშევე,
გვინახავს ბევრი ორგული,
მომხდური და მოთარეშე.

არ დაგკლებია არც ადრე
ცრემლის ტბა, სისხლის მდინარე,
გვივლია ბეწვის ხიდზე და
დიდგორის ველზეც ვიარეთ.

ჩვენი სიტყვა და პასუხი
მომხდურებს ბევრჯერ ვუთხარით,
ვერც დღეს გაგვტეხავთ ქართველებს
ტერორითა და მუქარით.

ჩვენ ბევრჯერ გადაგვიარა
ხმლის ელვამ, სისხლის წვიმამა,
მოხვალ და მწარედ ინანებ,
როგორც ბევრმა სხვამ ინანა.

2005 წ., თებერვალი

თბილისს

რა გოლგოთის გზა გამოგივლია,
რა გულისა და სულის დამწველი.
სისხლით ნაწერი შენ ხარ ბიბლია,
ხარ მატიანე ცრემლით ნაწერი.

2005 წ., ოქტომბერი

ყოფილან ასეთი პოეტები,
ყოფილა ასეთი დროებები.
„ვპ, დრონი, დრონი...“

2005 წ., იანვარი

წარწერა ეთერ თათარაიძის წიგნზე

„ბუღძან რაზიკაშვილის ნაამბობი“.

იყო მთასავით ამაყი, ფშაურ ლექსივით მართალი,
ვაჟა-ფშაველას სისხლ-ხორცი და მისი ჩამონათალი.

მამის ხმა-კილო დაჰკრავდა, მისი ფერი და სურნელი,
საგანძურს ჰგავდა მთისასა, მაგრამ არ ჩანდა მსურველი.

რადგან არ ჰყავდა პატრონი მის ნათქვამსა და ნაფიქრალს,
ბევრი სიტყვა და გულისხმა დუმილის წლებმა აკრიფა.

ხედავდი – მამის საგანძურს შვილის გუმანი აღებდა
და აუნჯებდი მის სიტყვებს, ვაჟას ლექსების ნაღვერდალს.

მართალ სიტყვას და მართალ გულს თურმე წლები ვერ
აბერებს,
ფევერებოდი მის ხელებს, ვაჟას ხელების ნაფერებს.

კერკეტი გულის გაღება თუმცა არ იყო ადვილი,
არ გაატანე მიწაში სათქმელი, გულის წადილი.

და მოიტანე აქამდე გულქანის გულის მარილი,
მისი სიტყვა და ფიქრები, მთაში ნაზარდი ყვავილი.

მიესაღებუნა მთაწმინდას ჩარგლის ჰავა და მზის სხივი,
და მამას შვილის ფიქრები შემოახვიე ნისლივით.

იხარე, ქალო ეთერო, შენი თუშეთის ერთფერო,
მინდა შენს გულს და შენს ჭკუას შენი ლექსებით

ვეფერო.

2005 წ., იანვარი

სენაკი

ჩემი ბავშვობის ქალაქი

დავდივარ, ვეძებ ბავშვობის ქალაქს,
გული საგულეს ვერ ძღვება.
ვეძებ ძველ ქუჩებს, მოედნებს, სახლებს,
ნაცნობ სახეებს ვეძებ.

დავდივარ, ვეძებ და გული მწყდება,
ველს ებჯინება ცრემლი.
გადაიყოლეს, ეტყობა, წლებმა,
არ ჩანს ქალაქი ჩემი.

მე რომ მიეყარდა, იმ ბაღში ახლა,
სულ უცნობები სხედან.
სევდიან ფიქრებს იმედიც ახლავს,
დე, გაიხარონ სხვებმა...

და ვესალმები და ვეფერები
ყველას ღიმილს და სიცილს,
ეს უნებლიე სევდა და ცრემლიც
აღბათ სიბერემ იცის.

თვალი კი მაინც ჯიუტად ეძებს
ნაცნობ სახეს და სახელს.
ვაგლახ, რომ ბევრის სახელიც, გვარიც
სასაფლაოზე ვნახე.

2005 წ., აპრილი

ჩემი კორიდა

მატადორი ვარ, ყარიბი,
და მომწონს ჩემი კორიდა,
როცა სტრიქონი გამირბის,
მეკეკლუცება შორიდან.

როცა ეჭვებით ამაყებს
და მოლოდინით მაწამებს,
როდესაც ღექსი ღამაზე
ღამაზე ქალივით მაწვადებს.

2005 წ., სექტემბერი

პოეტის ტკივილი

„ეტყობა, პოეტს არ ეკუთვნის აღარაფერი
ტკივილის გარდა...“

რენე კალანდია

როცა უძწეოდ გოდებს და ყვირის
და სიმართლის ხმა არავის ესმის,
მე ვენაცვალე პოეტის ტკივილს,
როცა ტყვიას ჰგავს სიტყვაც და ლექსიც.

ძარღვში წინაპრის სისხლი რომ ყივის
და საქართველოს სახელი ჰქვია,
მე ვენაცვალე პოეტის ტკივილს,
თავის გოდგოთის გზაზე რომ მიაქვს.

როცა კრწანისი, ტამიში კივის
და ცრემლი აღარ სცილდება დარჩელს,
მე ვენაცვალე პოეტის ტკივილს,
ქვეყნის ტკივილს რომ შველის და არჩენს!

2005 წ., 0360ს0

ღალატში

გაუძღვებს ყველა ჭირ-ვარამს,
საწუთროს სამუხანათეს,
მაგრამ იმ დღიდან მკედარია,
ლექსებმა თუ უღალატეს.

დარჩება ოხვრა-გოდება
უდაბნოს შინა ღაღადად...
ლექსი იმ პოეტს ღაღატობს,
სამშობლოს ვინც უღაღატა.

2005 წ., სექტემბერი

ღღეს პოეტები თავს არ იკლავენ

„მე მოვკვდები როგორც
პოეტს შეჰფერის“.

„წვეთი სისხლიც არ არის
ჩემში არა პოეტის“.

გალაკტიონო

არც მფარველი და არც გამკითხავი,
მათი პატრონი მარტო მკვდრებიან...
ღღეს პოეტები თავს არ იკლავენ,
ღღეს პოეტები დარდით კვდებიან.

არც ხმის გამცემი, არც გამკითხავი
და არც არაფერს ეკითხებიან...
ღღეს პოეტები თავს არ იკლავენ,
შემშილითა და დარდით კვდებიან.

ღღეს პოეტები თავს არ იკლავენ,
ისე მიდიან, ისე ქრებიან.
არც ბრძოლის ველზე, არც ბარიკადზე
და არც ღუელში აღარ კვდებიან.

წერა გაუმხდარვართ ამოუბის
და ეს დღეები ასე მიდიან...
სისხლიც არ გვიდუღს ალბათ პოეტის
და თავის მოკვლაც არ შეგვიძლია.

2005 წ., დეკემბერი

P. S. კობე **ღაპიმი მჭელურის ხსოვნას**

თურმე ამოუ გამოდგა შიში,
საქართველოში სროლის ხმა ისმის,
არ ამომწყდარა პოეტთა ჯიში,
ისევ იღვრება პოეტის სისხლი.

2005 წ., 036060

მზრინავი კოლანდიელი

კოლანდიელზე რა გითხრა, აბა,
ან იმ გაფრენილ ხომალდის ბედზე,
ყველა მიჯნური ასეა ალბათ,
თავის ერთადერთ სიყვარულს ეძებს.

კოლანდიელზე რაღა ვთქვა, აბა,
მაგრამ ვფიქრდები პოეტის ბედზე.
ყველა პოეტი დაფრინავს ალბათ
და იმ ერთადერთ თავის ღექსს ეძებს.

2005 წ., 0163არი

როდესაც გული გულს უბებს
და სული სულთან სწორფერობს,
უფრო ღამაში მგონიხარ,
ღამაში წუთისოფელო.

2005 წ., ოქტომბერი

შემოდგომის პარღები

„რა ცული ყოფილხარ, სიბერევე!“
ღოღო ბიჭინაძე
(ტელეკრანიდან გაგონილი)

I.

იცის შემოდგომის ქარმა,
შემოდგომის ფერმა იცის,
დარდი რატომ ეპარება
ვარდისა და ქალის სიციფს.

იცის შემოდგომის წვიმამ,
გულში თუ რა გრძნობა ღვივის,
სევდა რატომ ეძაღება
ვარდისა და ქალის ღიმიფს.

იცის შემოდგომის სუსხმა,
სულს რა სტკივა, რა აწვაღებს,
შემოდგომის ვარდის ნამი
რად ასვეღებს ქალის თვაღებს.

II.

გახსოვთ ვარდი, პო, ის ვარდი,
ერთ დროს მართლაც მზეს რომ ჰგავდა,
ოცნებებით, ფიქრით, დარდით
თავს გერჩიათ და გიყვარდათ?

გახსოვთ ვარდი, თქვენი ვარდი,
ვისი ნებით, ვისი შაღლით
ლამაზ სიზმრებს რომ ხედავდით
და ზეცაში დაფრინავდით?

გახსოვთ ვარდი, პო, ის ვარდი,
ანგელოზად თავს რომ გადგათ,
ყველაფერი რომ გიყვარდათ
და ცხოვრება ზღაპარს ჰგავდა?

იმ ვარდების დარდი, სევდა,
არა მჯერა, არ გიყვარდეთ
და გულგრილად ნუ შეხედავთ,
ნუ ჩაუვლით დამტკნარ ვარდებს.

2005 წ.

* * *

ოცნებების გარეშე
პოეტები კვდებიან.
სიყვარული და ლექსი
პოეტების ფრთებია.

ნადვლიანი ცხოვრებით,
ჩანს, ფინიშთან მივყავი.
ცოტა კიდევ მაცოცხლე
ოცნებით და იმედით.

შენი ღიმილ-სიცილით,
სიყვარულით ამავესე,
ეს უაზრო ცხოვრება
ცოტა გამილამაზე.

სიყვარული და ლექსი
პოეტების ფრთებია;
ოცნებების გარეშე
პოეტები კვდებიან.

2005 წ., თებერვალი

* * *

ისევ მინდა სიყვარულს
გულის კარებს ვუღებდე.
სხვას არაფერს არ ველი,
შენს ღიმილზე უკეთესს.

სულს მოუნდა სიყვარულს
ისევ ვარდებს ვუფენდე,
სხვას არაფერს არ ვნატრობ,
შენს აღერსზე უკეთესს.

ო, როგორ მსურს სიყვარულს
ისევ გუნდრუკს ვუკმევდე,
სხვას არაფერს არ ვითხოვ,
სიყვარულზე უკეთესს.

2005 წ., აპრილი

* * *

სანამ ჯერ კიდევ აქა ვარ,
სიცოცხლის ქინი დაშრება,
სიყვარულს ვეთამაშები,
ხან თვითონ მეთამაშება.

და მოწყენილი დღეები
მიდის უაზრო დავაში.
კატასთან თაგვის თამაშს ჰგავს
ბებური გულის თამაში.

სიყვარული ხომ ბრმა არის,
აბა, ვის

რას ეკითხება.

იქნება ბრტყალი გამომკრას
და დამიჭიროს კიდევაც.

2005 წ., ივლისი

* * *

„მოდი, შეშინდე ეს სიყვარული“.
რაბინდრანათ თაგორი

სიყვარულში რომ ვერ დავარწმუნე,
არ დამიწყია წლებთან კამათი,
სიბერეს ერთი გაეუღლაწუნე
და მივეყვ ჩემი ბედის კამათელს.

ჩანს, იმედები ჯერ არ დაცლილა,
რადგან განგებამ ასე ინება,
გაეუძღვებ ყველა ქილიკ-დაცინვას,
გაეუძღვებ ყველა ლანძღვა-გინებას.

ვიქნები ჩემი ფიქრის ამარა,
თუ ოცნებებით ღამე ვათიე...
ახლა ეს არის ჩემთვის მთავარი,
შენ ამ სიყვარულს თუ მაპატიებ.

2005 წ., აგვისტო

* * *

იქნებ არის ოცნება
და თვითონვე ვიგონებ,
იქნებ ტყვილა ვაწვადლებ
ლექსებსა და სტრიქონებს.

იქნებ სასაცილოა,
მაგრამ მაინც ვიფურებ,
სიყვარულის იმედით
ვაფრთხობ წლებსა და სიბერეს.

2005 წ., აპრილი

* * *

სხვისი არ ვიცი, მე კი ვარ
დარწმუნებული ძალიან:
წყალია ოქრო და ვერცხლი,
მეფის გვირგვინიც წყალია.

ეს ყველაფერი დროს მიაქვს
და დრონიც წარმავალია.
მხოლოდ ღმერთი და სამშობლო,
სხვა ყველაფერი წყალია.

სხვისი არ ვიცი, მე კი ვარ
დარწმუნებული ძალიან:

წყალია ყალბი დიდება,
ტირანის ტახტიც წყალია.

თუ ქვიშად რაჟე დარჩება
საწუთროს ცოდვაბრალიანს, –
სიყვარული და ლექსია,
სხვა ყველაფერი წყალია.

2005 წ., მაისი

2004

წელი

დოლის პური

ქართულ დოლის პურს საოცარი თვისება გააჩნია, გარდა იმისა, რომ გემრიელი და სურნელოვანია, როცა მტერი შემოგვეხეოდა და გადათელაუდა, გადათელილი ყანა ცოტა ხანში მიწიდან ისევ ღვებოდა.

როცა მტერი ქართულ მიწას წვაავდა, თხრიდა, ბუგავდა, გათელილი საქართველო თითქოს დოლის პურს ჰგავდა.

ასეზის დატრილ-დაჩეხილი მაინც აღარ კვდებოდა, წაქცეული საქართველო ისევ ფეხზე დგებოდა.

თუ ქართველი მონად ყოფნას ზოგჯერ სიკვდილს არჩევდა, ის უკვდავი ქართველის დედა აკვანს ისევ არწევდა.

ისევ ზრდიდა გოგო-ბიჭებს ღვეკნდებად, ღექსებად, ხან ყინწვისის ანგელოზად, ბეთანიის ფრესკებად,

ხან ქეთევან დედოფლებად, ხან თევდორე ბერებად, ხან ცხრა ძმებად, ხანაც კიდევ სამას არაგველებად.

კაცი, მამულს შეწირული, განა სიკვდილს ნანობდა, ტანზე ისევ თაფლს ისვაჟდა, ისევ დადიანობდა.

ისევ მახვილს ამღერებდა, სევდას არად აგდებდა, საფლავიდან დგებოდა და ციხე-კოშკებს აგებდა.

ვაჟაკების სახელები ხომ სამშობლოს განძია, მათი სული ცოცხლდებოდა, კლდეში ჭრიდა ვარძიას.

მოყმე, ვეფხის მოკლული თუ შეწირული მარაბდას,
ისევ წერდა ვეფხვის ტყავზე ყმის და ვეფხვის ბაღადას.

პური ჩვენი არსობისა განა მარტო პურია,
დოლის პური ჩვენი რწმენა და უკედავი სულია.

რაკი აღარ გვიძებნია სხვა განძი და ქონება,
ფეხზე დამდგარ საქართველოს ჰქვია
„ქართველის ცხოვრება“.

2004 წ., მაისი

სრემლი და ღარღი გურჯების

თურმე თურქები ამბობდნენ, – გურჯების
მიწა თურქეთში იმიტომაა ლამაზი და მდი-
ღარი, რომ მას ცრემლებით რწყავენ. გურჯის
ცრემლი კი მაღლიანი და ჯადოსნურია“.
*ბაზუმთი „კვირის პალიტრა“,
30 სექტემბერი-5 აბვისტო*

ენატრებოდა სამშობლო, კერა და ფუძე აყრილი,
თურმე ცრემლებად იქცევა, როდესაც დარდი არ ყვირის.

როდესაც მონატრება და მიწის ყივილი არ წყდება,
ენით უთქმელი ტკივილი თვალებს ცრემლებად აწვება.

გულით დაქონდათ სამშობლოს ნაღვერდალი და ნაცარიც,
ამიტომ ცრემლით ღღვებოდა იქ მათი პურის მარცვალი.

თუ ვახთან ერთად ტიროდა გულმწუხარე და გულმწყრალი,
მტევნის კუმპალად ქცეულა იქ მათი ცრემლის კურცხალი.

რადგან ფანდურის სიმეხსაც ცრემლი ჰანგებად კიდა,
სულ ვარდი ამოდოდა ცრემლით დანამულ კელიდან.

დაჰქონდათ ასე იარად სამშობლოს დარდი უცვლელი,
ის ჯადოსნური კი არა, იყო ნადდი და გულწრფელი.

დღეს მათ ყოფას და ხასიათს თუკი ფოლადის ფერი აქვს,
იქ ოფლით ნაშენ ბალაეარს აღბათ ის ცრემლიც ურია.

ასე შემორჩნენ ქვეყანას, ბედის და დროის ურჩები,
მტკვარს ახლაც მოაქვს თბილისში დარდი და ცრემლი
გურჯების.

2004 წ., სექტემბერი

ფერეიდნელ ქართულებს

თურმე არ ცხრება ტკივილი ძველი,
ფერეიდნელი დების და ძმების.
უსამშობლოოდ მაინც ვერ ძლებენ
უცხო მიწაში ჩაყრილი ძელები.

რით მოვეფერო, ცრემლების გარდა,
თქვენი თვალები რით უნდა ვკოცნო.
ის წუთები და ზეიმი ჰგავდა
ნადვერდალიდან ავარდნილ კოცონს.

თუმც არ გინახავთ ჯერ კიდევ თვალით
ქართული ცა და ქართული მიწა,

ქართული ენით დადიხართ მთვრალი
და საქართველო სიზმრებად იქცა.

აღარ გჭირდებათ ფიცი და მტკიცე,
ტელეკრანზე ვიხილეთ ისიც,
იცით დაკარგულ სამშობლოს ფასი,
სამშობლოს ფასი თქვენ უფრო იცით.

ჩვენ რა ვქნათ, რითი ვიმართლოთ თავი,
რითი გაუძლოთ დარდსა და სირცხვილს.
თუმც საქართველოს პატრონი გვქვია,
სათრევე-საჯიჯგნი გამხდარა სხვისი.

მარტყოფს, ვაშლოვანს, სიბათს თუ უდეს,
თქვენი ოცნებით ცაში რომ მიდის,
იმ საქართველოს დამეს რომ უთევთ,
ვაგლახ, აქ ვიღაც გროშებად ყიდის!

თუმცა ბევრია მოყვარე ვერცხლის,
თუმცა ბევრი გყავს ცოცხალი მკედარიც,
გვწამს, აინთება დიდგორის ცეცხლი,
კვლავ ამღერდება დიდგორის ხმალი.

ვართ მომლოდინე უკეთეს დღეთა,
გადაივლიან დღეები სიძვის,
გვირაბის ბოლოს სინათლეს ვხედავთ,
ვხედავთ მოემესაც, ვეფხვთან რომ იბრძვის.

თქვენც არ სცილდებით, ვითარცა ჯიქანს,
ჩვენზე ფიქრს (თუმცა ჩვენ ვალში კი ვართ),
მე ვენაცვალე თქვენს გულს და ჯიგარს,
საქართველოსთვის ასე რომ ვტკივათ.

2004 წ., 9-10 ივლისი

ამბროსი ხელაიას მიმართვა ჩალათებისადმი

სიმართლისათვის წამება არც ტანჯვა, არც ტკივილია.
თუ სანთელივით არ იწვის, სიცოცხლე მხოლოდ ძილია.

რა სათქმელია სიკვდილი, ტალახ-ბალახის კერძებო,
თუ არა ცაში, სულის ხსნა, აბა, სად უნდა ვექებოთ.

წარმავალია ყოველი: ტახტი, გვირგვინი, ქონება,
მამულზე დიდი პატრონი, აბა, კაცს ვინ ეყოლება.

ჩემი სხეულის წამებით ტყუილუბრალოდ დაშვრებით,
რამდენიც უნდა ეცადოთ, მაინც მამულში დავრჩები.

სული თუ ღმერთის ხვედრია, გული სამშობლოს წილია,
ღვთის და მამულის წილხვედრი ყველა სიცოცხლის შვილია.

რაკილა ჩემი სიცოცხლე განგების ნებით ეკურთხვის,
ეს ჩემი სული უფაღს და გული სამშობლოს ეკუთვნის.

2004 წ., ნოემბერი

ჩვენი ღიშო და ღილაპი

სულის და სისხლის ყოვილი მოგვეყება ჩვენ
იმთავითვე,
რომ არ გვეყოლოდა ვახტანგი, არ იქნებოდა დავითი.

დღესაც რომ გვადიდგულებს და ვართ ამაყი და თამამი,
ვინ ამხნევებდა ქეთევანს, თუ არა სისხლი თამარის.

დღესაც რომ ვუმზერთ იმედით, დღესაც რომ რწმენით
ვიგონებთ,
ვინ აქეზებდა ბასიანს, თუ არა სული დიდგორის.

დღესაც რომ ებრძვის ბაღვაშებს, ფარნავაზ-ქუჯის მადლია,
კოსტაგორაზე მათი ხმა გულს უმაგრებდა დადიანს.

არ დაგვრჩენია არც ომი, არც ღვინი გადაუხდელი,
რომ არა ენა ქართული, არ იქნებოდა რუსთველი.

რომ არა სვეტიცხოველი, არ იქნებოდა სიონი,
არცაღა ურუსთაველოდ – ვაჟა და გალაკტიონი.

არ ივიწყებდა სამშობლო არც არავის და არაფერს,
ის ცხრა ძმა ხერხეულიძე წვრთნიდა იმ სამას
არაგველს.

კრწანისთან თუკი დავდუმდით, კოჯორთან კვლავ
ავხმიანდით,
რომ არ გვეყოლოდა ილია, არ იქნებოდა ზვიადი.

როდესაც მერაბს ეჭირა სამშობლოს დროშა გაშლილი,
ძარღვებში სისხლი უჩქევდა ქაქუცა ჩოლოყაშვილის.

ქართველი გოგო-ბიჭები ჯალათმა რომ არ დაინდო,
იმ ცხრა აპრილის კოცონი ცხრა მარტის ცეცხლით აინთო.

თავისუფლება ქართველის ოცნება და ტკივილია,
ვარდების რევოლუციაც იმ ცხრა აპრილის შვილია.

გულიდან გულში იღვრება, სისხლიდან სისხლში გადადის
სული შოთას და დაეთის, დიდგორისა და მარაბდის.

ქვეყნისთვის ვიხარჯებოდით, სიცოცხლეს არ ვიპარავდით,
ასე ვიყავით, ამ რწმენით მივალთ სამარის კარამდე.

ასე ვიყავით, ასე ვართ, ასე დავრჩებით ბოლომდე,
ისევ გულდაგულ დაეხედებით სიკეთეს და სიბოროტეს.

ჩვენი ჯიშში და ჯილაგში, არა, არ გადაგვარდება,
გამარჯვებული სამშობლო ღაშარის გორზე დადგება!

2004 წ., 3-4 აპრილი

სოტან და ჯაჭვის განყლება

თუმცა ჯერაც ამირანივით ბორკილებით ვართ დაბმული,
დღეს მაინც ვუმზერთ მომავალს სულ სხვა რწმენით
და სხვა გულით,

დღეს საქართველო არ არის შემკრთალი და
ქედმოხრილი,
არა ბატონის ხელს და ფეხს,
ვლოკავთ იმ რკინის ბორკილებს.

თუ ერთმანეთის ქიშპობა გულიდან გადავიგორვით
თუ ვუერთგულეთ სამშობლოს, იქნება ჩვენი დიდგორიც.

ვიყოთ მტკიცე და ამაყი დიდი დავითის სულივით,
მთავარი არის არ ჩაკედეს თავისუფლების სურვილი.

რაკიღა გულით ვიწამეთ, თავისუფლება ვისურვეთ,
ცოტაც და ჯაჭვიც გაწყდება, უკვე წკიპზეა მისული.

2004 წ., ოქტომბერი

„გაწყვიტილა“

ახე ეწოდება იმ მინდორს, სადაც აჯანყე-
ბულმა კახელებმა შემოსეული დამპყრობ-
ლები გაწყვიტეს.

კოტე ჩოლოყაშვილი

ბევრი სისხლ-ოფლი დავეღვარეთ, ბევრი დღე მოვივარამეთ,
მომხდურიც ბევრი გაეწყვიტეთ და შინ მოხტომა ვანანეთ.

რადგანაც ბევრი ვაჟკაცი სიკვდილმა გადაიყოლა,
გვაქვს „არიხილო“, „ცრემლის ტბა“, „მთამტირაღა“ და
„მკვდრის გორა“.

მაგრამ გვაქვს „ამირანის მთაც“, „კოხტაგორა“ და „სახინო“,
„უფლისციხე“ და „ვარციხეც“ საქართველოს მტრებს
ვანვენოთ.

ვანვენოთ მზესთან მისული „მზეთამზია“ და „ცისია“,
ის „ზეკარიც“ და „კლდეკარიც“ ჩვენია, განა სხვისია.

ვაჩვენოთ „ჯვარი“, „ჯვარისა“, ვინც შურს და მტრობას
გვითესავს,
ვაჩვენოთ „ამაღლება“ და „ნინოწმინდა“ და „ქრისტესა“.

და მაინც, ჩვენთან საუბარს მახვილით ვინც მოინდომებს,
ჩვენც აქ დავხვედებით დიდგორით და „გაწვევტილას“
მინდორით.

2004 წ., ივლისი

შენ ცოცხალ გული ბქონია

*მძვინვარე ქოროსულ გმირს, სამაჩაბლოში
დაღუპულ ზაზა ღამენიას.*

უბრალო ბიჭი ვგონეთ, თურმე შობილხარ არწივად,
განაღა მარტო მეგობრებს, გადაეფარე მთაწმინდას.

გადაეფარე დავითის და წინაპართა საფლავეებს,
სამშობლოსათვის სიკვდილი შენ უკვდავებად ჩათვალე.

შენი ნებით და სიმტკიცით მომხდურმა ვერ ივერაბა,
შენ სიყვარული მამულის ტანს გეცვა ჯაჭვის პერანგად.

ქართველი მხედრის სახელი შენ დროშასაგით ასწიე,
ჩვენი ბიჭების გულებიც მტრისთვის ნაღმებად აქციე.

შენს სახელსა და შენს საფლავს თუმც დაჰყურებენ
მდუმარედ,
თუკი დასჭირდა სამშობლოს, აფეთქდებიან უმაღლე.

აჩვენე, სამშობლოსათვის რას ნიშნავს თავის დადგენას
ნაღდი ვაჟკაცის სიცოცხლე განა სიკვდილით თავდება.

აქ განვლილ გზას და ცხოვრებას იქ წინაპრები წონიან,
უბრალო ბიჭი გვეგონე, შენ ცოტნეს გული გქონია.

2004 წ., აგვისტო

ორას წლის შემდეგ ეღირსათ საქართველოსთვის სიკვდილი

*ეძღვნება სამანაბლოში დაღუპული
ქართველი ჯარისკაცების ხსოვნას*

ხომ ამბობს მემატინე სიმართლეს, განა მოგონილს,
სშირად ვიდექით დროშის ქვეშ არაბისა და მონღოლის.

ხან იყო დროშა კეისრის, ხან დროშა – იმპერატორის,
ვაგლახ, დიდხანს არ ვყოფილვართ საკუთარ დროშის
პატრონი.

ბასიანი და დიდგორი, მარაბდა გვენატრებოდა,
ორასი წელი ქართველი სხეისი დროშის ქვეშ კვდებოდა.

ორას წელს ქართველ ჯარისკაცს მონობა ჰქონდა მისჯილი,
ორას წლის შემდეგ ეღირსა საქართველოსთვის სიკვდილი.

რადგანაც იცის სამშობლომ ფასი დედობის მადლისა,
სამძიმარს ეტყვის თქვენს დედებს უკვდავი დედა ქართველისა.

თუმცა იმათი სიცოცხლე აწი ცრემლი და დარდია,
თქვენი დედები ბიჭებო, მაინც ამაყად დადიან.

მცხეთაში ღაღობს მახვილი ვახტანგის გამობრძმედილი,
ცხრა ძმა და არაგველები გულში გიკრავენ ძმებივით.

ხმალშემართული დავითი ისევ იმედით ივსება,
ისევე ფასი ედება თავდადებულის ღირსებას.

რადგანაც დროშა ფრიალებს გორგასალ-დავითიანის,
სამშობლოსათვის სიკვდილი არასდროს არის გვიანი.

2004 წ., 14 აპრილი

თუკი სამშობლოს სისრისლე გვინდა

„როცა სამშობლო აღარ არსებობს,
ღირსეული მოქალაქე უნდა მოკვდეს“.
ნაკოლეონი

თუ წინაპართა ნება არ მოგვყვა,
თუ საქართველო ყვავე-ყორნებს შერჩათ,
თუ ჩვენზე აღრე სამშობლო მოკვდა,
მიწა კი არა, სირცხვილი შეგვგჭამს.

ჯერ მოსაკლავი არა გვაქვს თავი,
სანამ ვახსენებთ დიდგორს და დავითს,
სანამ ცხინვალი და სანამ გალი
აღარ იღლება ბრძოლით და დავით.

სანამდე ჩვენში ქართველი დედა
მამულზე ფიქრით აკვანთან ათევს,
სანამ კრწანისთან ანდა ტამიშთან
ვერ შეაშინებს სიკვდილი ქართველს.

სანამ ალგეთში ლეკვები მგლისა
ხმას იბოხებენ, ლესავენ ბრჭყალებს,
სანამდე ვხედავთ იმედად ხსნისა
ქართველ ბიჭების ანთებულ თვალებს.

სანამდე ჩვენი ქალიშვილები
სიზმრად ხედავენ ცხრა შვილის აკვანს,
სანამ ქართველი სისხლით და ოფლით
სამშობლოს მიწას მართლაც თავს აკლავს.

სანამ სახელი 300 ყმისა
წყალს არ გააყვება, დარჩება ქვიშად,
სანამ ხმა გვესმის ვახტანგის ხმლისა,
ეს საქართველოს სიცოცხლეს ნიშნავს.

თუ ქართველები ვიქნებით ერთად,
ქვეყნის ერთობის ჟამიც დადგება,
თუკი ფსოუსთან ან თამარაშენთან
არ დავინანებთ თავის დადებას.

უნდა გვერდიგვერდ და ერთად იდგეს
ვეფხვიც და ვეფხვთან მებრძოლი მოყმეც,
და თუ სამშობლოს სიცოცხლე გვინდა,
სამშობლოსათვის ჩვენ უნდა მოვკვდეთ!

თუ გაიყიდა

რად იქცა ჩვენში ცრემლი ტბად, მარაბდა რისთვის
გასისხლდა,
რისთვის იბრძოლა ქართველმა, თუ საქართველო
გასხვისდა?

თუ საქართველოს უცხოთა მიწა და წყალი ერქმევა,
ვის დასჭირდება თევდორე, ვინ გაიხსენებს ქეთევანს?

თუ მოიშლება ქართული ოჯახი, კერა, სახლ-კარი,
თუ გაყიდიან ბაზალეთს, სად დაირწევა აკვანი?

თუ გაიყიდა დავითის და რუსთაველის გამზირი,
თუ არ ივლიან ბიჭები, „იავენანათი“ გაზრდილი.

თუ გაიყიდა მთა-გორი, ტყე-ჭალა, ველი, მინდორი,
ნიკორწმინდა და მთაწმინდა, კობტავორა და დიდგორი.

თუ გაიყიდა არაგვის წყალი, ალაზნის, რიონის,
რისთვის იცოცხლოს ქართველმა, ვისი მიწისთვის იომოს.

თუ გაიყიდა კრწანისი, სადაც სამასი გული ძეგრს,
თუ რესტორნები დაადგეს ძეგლად ცხრა ხერხეულიძეს.

თუ გაიყიდა ქართული სოფელი, დაბა, ქალაქი,
ბეთანია და ვარძია, წინაპართ ძვალთშესაღაგი,

რისთვის დაღვაროს სისხლ-ოფლი, ვისი და რისი ხსნისათვის,
ვისთვის იბრძოლოს ქართველმა, ვისი მიწის და
წყლისათვის?

თუ მტერი შემოგვესია (ვატყობ, უომრად მოდიან),
იცოდეს ყველამ, სამშობლო გაშლილი დახლი როდია.

თუმცა მამულში ქართველებს ბევრის სიხლი გვაქვს
დაღვრილი,
ქართულ მიწაში ბევრია მომხდურთა ძვლებიც ჩაყრილი.

წინაპართ სიხლი და ოფლი, არა, არ გაიყიდება,
რადგან სამშობლო ყველა დროს, ყველა თაობას სჭირდება.

თუ ვინმემ მაინც ისურვა, თუ ვინმემ მაინც ინება,
არ მოსცილდება მის სახელს,
მის მოღვმას წყველა-გინება.

ადრე თუ გვიან, სამშობლო ცოცხალს და მკვდარსაც
მიაგნებს,
გამყიდველებს და მყიდველებს თავის საზღაურს მიაგებს.

2004 წ., ივლისი

ნეფხეები

„ნეფხეები სხვის მოკლულ ნადირს არ ჭამენ“.
რამაიანა

ზოგი ქართველის შემყურე, გული წუხილით ივსება,
ვაგლახ, რა ცოტას შემორჩა თურმე ვეფხეური ღირსება.

არ აწუხებდათ არც ხალხი და არც სამშობლო მშვიერი,
და დადიოდნენ ნეფხეები ვეფხვის რიხით და იერით.

როლს—როისებით, ფორდებით, კატარღა-ლაინერებით,
ვნახეთ ხაზინის ქურდები, ვეფხვობას რომ იფერებდნენ.

აღარ იცოდნენ დანდობა არც ქვეყნის და არც მოყვარის,
მილიონები მშიერ ხალხს, მშიერ სამშობლოს მოპარეს.

ვინც თავის წუთისოფელი ასე ნეფხურად გალია, —
რა ვეფხვიც იყვნენ, ისეთი ხომ ერგოთ ბოლოს გალიაც.

კი, ჭამა პური სიმართლემ და სამართალმა ინება, —
ის დოღარები, ღარები, დღეს ყელში რომ ეჩხირებათ,

საფასურია ცრემლების, პენსიონერთა ვედრების,
შიმშილით მკვდარი ბავშვების, ძუძუგამშრალი დედების.

აფხაზეთშიაც ხომ ვნახეთ (ნაღდ ბიჭებს აღარ ვეხები),
ხომ ჭამდნენ სხვების ნაოფლარს გაქურდებული ნეფხვები.

ანდა აბაშის, სენაკის ან წალენჯიხის ალებით,
ხომ ვნახეთ სისხლში მოთხერილი ხალიჩები და ჭაღები.

დღესაც ხომ ვიცით, ხომ ვხედავთ, ვინ რა კაცია, რაც არი,
დღესაც ხომ დადის ქართველი ქართველის სისხლით
მაძღარი.

თუმც დღესაც ბევრი ასაღებს თავს ვეფხვებად და არწივად,
არ სძინავს სანთელ-საკმეველს და არც სამართალს არ
სძინავს.

ქვეყნის და ერის ღირსება განაღდა მართლა მკვდარია,
მადლობა უფალს, მაშელში ნაღდი ვეფხვებიც არიან.

გიორგობა – Georgia

ურჩხულთან ბრძოლა, ტანჯვა, წვალება,
გამოვლილი აქვს ეს ყველაფერი.
ო, როგორა ჰგავს წმინდა გიორგის
ჩემი სამშობლო, ხალხი და ერი.

2004 წ., 23 ნოემბერი

„ვეფხისტყაოსანი“

უფლის ხელი რომ ერია,
არ შეეჭვება წამითაც.
ღმერთმა დაწერა, გვანუქა,
დაგვიტოვა და წავიდა.

2004 წ.

ღვინო და ქალი

„ღვინო და ქალი, რა აქვთ საერთო? – ორივე მათრობელაა“.
ლია ანდლუღაძე
წიგნიდან: „კახის და ღვინის საგალობელი“.

თუ დარდი მოგეძალება,
სულს მოსწყურდება გართობა,
მართლაც რაღა სჯობს ღვინის სმას,
მზით და ცის ნამით დათრობას.

თუ სიყვარულმა ინება,
ოქროს ბორკილი დაგადო,
ღვინით დათრობა რა არის,
თუ ქალმა ეშხით დაგათრო.

სადაც ქალი და ღვინოა,
იქ არის სიტყვით დათრობაც,
ერთი ღამაში ლექსისთვის
ზოგჯერ სიცოცხლის დათმობა.

რადგან პოეტი ყოველთვის
მთვრალია ქალით, ღვინითაც,
გულს,
ქალითა და ღვინით მთვრალს,
ლექსის კვარცხლბეკზე მიიტანს.

2004 წ., 03.05.00

* * *

თუმცა წლებმა დამიჯაბნეს,
გული თავისას არ იშლის.
მზადა ვარ ისევე ვათიო
ღამე
ღამაში ქალისთვის.

მაგრამ დღეს, როცა ვიდვრები
მათ წინ
ფიცით და ფიცგილით,

ჩემს ქათინაურს ისმენენ
ღიმილითა და სიცილით.

რა ექნა და, ცუდად მენიშნა,
თუმცა არა ვარ მისანი,
ცოლიც რომ არ ეჭვიანობს,
არ არის კარგის ნიშანი.

2004 წ., ივლისი

* * *

ოქრო და ვერცხლი არ მინდა,
კვლავ სიყვარულით ამავეს.
რა არის კაცის სიცოცხლე,
თუ ქალი არ აღამაზებს.

ჩვენ ვინ ვართ, როცა ადამამაც,
თვითონვე უწყი, უფალო,
სამოთხეშიაც ვერ გაძლო
უსიყვარულოდ, უქალოდ.

2004 წ., დეკემბერი

ქალბატონებს

*ღოღო ზიჰინაძეს, მელეა ჩახაბას,
ლიანა ასათიანს*

როგორც ნატო და ვერიკო,
როგორც მერი და მედეა,
თქვენი სიცოცხლე ქვეყნისთვის
საჩუქარი და ბედია.

თქვენს სიღამაზეს საწუთრო
ასე უვლის და იფერებს,
ახლოს მოსვლას ვერ გიბედავთ
ვერც წლები და ვერც სიბერე.

2004 წ., მაისი

* * *

როცა შორიდან გიყურებ
ჭინჭილასავით ვიცლები,
შენს სახელსა და ღამაზ ყელს
შორიდან ველაციცები.

სხვისი ბაღნარის ყვავილო,
აწ რა წყალობას ველი მე,
ისიც კარგია, ხანდახან
თვალს თუ წყალს დავაღვკინებ.

2004 წ., სექტემბერი

სიზმარი

სად არის სიკვდილ-სიცოცხლის ნიშა,
თუ ეს ცხოვრება არის გაძლება, –
ვინ იცის, იქნებ სიზმარი ნიშნავს
ცოდვილ ქვეყნიდან სულის გაქცევას.

ვინ იცის, იქნებ სიზმარი კაცის
თავისუფალი სულის ფიქრია,
იქნებ მიწიერ ბორკილებს გვაცდის,
იქნებ სიზმარი ცის ბილიკია.

იქნებ ვიცილებთ მიწიერ ფიქრებს
და ვცდილობთ ცაში სულის გაფენას,
სიზმარში ფრენით ვწვავით იქნებ
სიკვდილის შემდეგ ცაში გაფრენას.

2004 წ., იანვარი

* * *

არ მომასვენოთ, ფიქრებო,
ლექსებო, არ დამაძინოთ,
ოხრად არ დაგვრჩეს სამშობლო
და მტერი არ გავაცინოთ.

არ მენანები, სიცოცხლეც,
ქვეყნისთვის თუ იხარჯები,
თუ სამშობლოსთვის მოკვდები,
სამშობლოშივე დარჩები.

რადგან მამულზე ფიქრები
უნდა სიტყვებით შევჭუროვო,
არც, გულო, არ მენანები,
გულო, ღექსისგან შეჭმულო.

2004 წ., ნოემბერი

* * *

ყველას თავისი დარდი აქვს,
მე ჩემი მალაპარაკებს.
ვეფხვის და მოყმის შემყურემ
ერთხელ ვერ გავიარაგვე.

ვაგლახ! ამოო გამოდგა
ჩემი ღექსების წაწალი,
ვერ გახდა ერთი სტრიქონიც
ხალხური ღექსის წაწალი.

2004 წ., იანვარი

* * *

როცა ზნეობას ტაღახს ესვრიან,
ღაღობს სიბილწე ფაფარაშლილი.
როდესაც ღექსი და პოეზია
მიგდებულია ობოლ ბავშვივით.

როცა ვუყურებ ჭამა-გართობას,
ღალატს, დაცემას, ქურდობ-ჩარჩობას,
მომენატრება ღვინით დათრობა
და შემდეგ ლექსში თავის ჩახრჩობა.

2004 წ., 03ლი

ლექსი - კამიკაპე

თუ მართლა ნაღდი ლექსია,
არა ყალბი და მლიქვნელი,
სტრიქონი უნდა აფეთქდეს
და ააფეთქოს მკითხველიც.

2004 წ., სექტემბერი

* * *

თუ მიეჩვია მიწიერ ყოფას,
ციურ ოცნებებს ცივად ჩაუვლის.
პოეტის დიდხანს მიწაზე ყოფნა
იქნება არის დანაშაული.

დიდხანს სიცოცხლე თურმე ჰგავს წყევლას,
თუ მისი სული დადის ირად.
პოეტი უნდა მოვიდეს ელვად
და ქუხილივით გადაიაროს.

2004 წ., 03ლი

აუხსნელია აქამღე

აუხსნელია ქარაგმა ქოხის და მეფის დარბაზის,
ლექსს წერდა ხაიაში და ლექსს წერდა თვით შაჰ-აბასიცი.

ძლიერი ამა ქვეყნისა ლექსთან ჭიდილში რად წვალობს,
რად სწყალობს ყაჩად ვიონს, ლუდოვიკოს კი არ სწყალობს.

თუ არ ცნობს ლექსი ტირანებს და ნებას იმპერატორის,
რად სწყალობს პოეტს, რომელიც არ არის გროშის პატრონი.

ნეტავ რა ჯადო-თილისმა ანდა რა მადლი აცხია,
ტირანები და მეფენიც თავის მონად რომ აქცია.

რა ძალა აქვს და რა ხიბლი, ვერ აუხსნია ვერავის,
რადგან მგოსნები სტრიქონებს სისხლით და ცრემლით
კერავენ.

რადგან პოეტის სიცოცხლე გზა არის ჯვარის ატანის,
პოეტი ღმერთის წილია, ტირანი კიდევ – სატანის.

მეფის იმედი ტახტია, მგოსნის ხალხი და ერია,
დრომ გაიყოლა მეფენი, რუსთაველს ვერ მოერია.

სხვაა ტახტი და გვირგვინი, სხვაა პოეტის ამქარი,
გაქრნენ ცეკა და ტეკანი, გალაკტიონი აქ არი.

გადარჩნენ სიტყვის მეფენი, ტახტის მეფენი განქარდნენ
და საიდუმლო ლექსისა აუხსნელია აქამღე.

2004 წ., ნაშტამბერი

ზოგიერთი ახალგაზრდა წინა თაობის
კომეტებს აუბაღ მოიხსენიებს

გოლგოთის გზაზე გავლილ პოეტებს
ნუ გაიმეტებთ ასე იოლად.
ბევრი შეაკვდა იმ სიბოროტეს,
ბევრმა საკუთარ თავთან იომა.

რომ არა უამი, დრო მოწამლული,
აღამიანის სულის ამკვლები,
არც სიყვარული აკლდათ მამულის,
არც ნიჭი ჰქონდათ სხვაზე ნაკლები.

მატადორები წითელ შოედნის,
იმ კორიდაზე ბევრი ეწამა.
ვაგლახ, რამდენი ნაღდი პოეტი
იმ ტირანიის წლებმა შეჭამა.

კი, მართალი ხართ, არის მართალი,
ზოგი ნამდვილად გულით მღეროდა,
იმ დროისა და იმ სამართალის
(ზოგს აჯერებდნენ), ზოგსაც სჯეროდა.

დღეს ადვილია შორით ყურება
იმ სიავის და იმ სიბოროტის,
კი, იყო მათი უბედურება,
იმ სიცრუეს რომ შერჩნენ ბოლომდე.

მაგრამ ხომ იყო „ლექსი მეწყერიც“.
„დაგორებული თავი“ პოეტის,
თამაში ბედის თუ ბედისწერის,
საესე ტანჯვით და ამოებით.

ზოგსაც ბორკილი ედო ენაზე,
გიჟის ხალათი ისე ჩააცვეს.
რომ არ ეხილათ სახრჩობელაზე,
ბევრი სტრიქონი ცრემლში ჩაახრჩვეს.

მონის გაჩენა აღარ ინდომეს
და გააყოლეს სული იმედებს.
ბევრი სტრიქონი მოკლეს თვითონვე
და საწამებლად არ გაიმეტეს.

მადლობა უფალს, არ მოგიწიათ
იმ გოდგოთაზე ჯვარის ატანა,
საკუთარ თავზე რომ არ იწვნიეთ
ის დრო კაენის,

ჟამი სატანის.

დღეს იქნებ მათი ჟინი გამაღლებთ,
იმ უსიმღეროდ მოკლულ გედების,
თქვენი სიღალე და სიამაყე
იქნებ სულია იმ პოეტების.

თუმც წასულია, თუმც წარსულია,
იქნებ იქიდან მოდის ფესვები,
იქნებ იმ მოკლულ ლექსის სულია
დღეს სითამამე თქვენი ლექსების.

2004 წ., სექტემბერი

* * *

წლები და ტოლ-მეგობრები
გაფრინდნენ, როგორც ჩიტები.
ასე მგონია, ამქვეყნად
უკვე არავის ვჭირდები.

წლებმა მეც გამინაპირეს
და ბინდისფერად მიდიან.
ვატყობ, გაფრენას აპირებს,
აღბათ ის ჩემი ჩიტია.

2004 წ., დეკემბერი

მადლობელი ვარ, სიცოცხლე

„ვეინი, აღარ ვსტირი მე“.
აკაკი წერეთელი

„მამ, გამარჯვება, ტკბილი სიცოცხლე“.
ტიციან ტაბიძე

თუმც სტუმარი ვარ ამ ქვეყნის, განა ვწუხვარ და
ვტირი მე,
მადლობელი ვარ სიცოცხლე, სიცოცხლე, შენი ჭირიმე.

რომ დამანახვე მთვარე, მზე და ცისარტყელას ფერები,
ბეთანიას და ალავერდს, ვარძიას რომ ვეფერები.

მადლობელი ვარ, სიცოცხლე, ამქვეყნად რომ გამაჩინე,
რომ დამანახვე გელათი, სვეტიცხოველი მანვენე.

რომ ვნახე წიგნი რუსთველის, მართლაცდა
ღმერთის წყალობა,
რომ ვნახე ცეკვა „ქართული“ და ვისმენ
ქართულ გალობას.

შენი ჭირიმე, სიცოცხლე, ლექსის მონად რომ მაქციე,
რომ დამამტერე სამშობლოს ორგულს, ბოროტს და
მაწრიელს.

ბევრი ღამაში ოცნება თუმც წლებმა არ შეიცოდეს,
„ცა-ფირუს, ხმელეთ-ზურმუხტი“ ხომ დამანახვე,
სიცოცხლე.

თუმცა გული ბევრჯერ მატკინეს და დარდი ცრემლებად
მაწვიმდა,
ხომ შემახედე მყინვარწვევს, ხომ დამანახვე მთაწმინდა.

მუხთაღმა წუთისოფელმა თუმცა ბევრჯერ კბილით
მათრია,
ღამაზ გოგოზე ოცნებით ღამეც ხომ ბევრჯერ ვათიე.

მადლობელი ვარ, სიცოცხლე, სული რომ გამიარაგვე,
რომ გამაჩინე ქართველად, ქართულად მალაპარაკებ.

თუმცა სიკვდილის შვილი ვარ, განა ვწუხვარ და
ვეტირი მე,
შენ გენაცვალე, სიცოცხლე, სიცოცხლე, შენი ჭირიმე!

2004 წ., აპრილი

2003

წელი

სად არის სინდის-ნამუსი
ან სამართალი სად არი?
დღეს დიდგორობას ზეიმობს
დამარცხებული „სარდალი“.
აოცებს მინდორს დიდგორის
მისი სიტყვა და ქცევანი,
თავს ადრის აღმაშენებელს,
სამშობლოს დამაქცევარი.

2003 წ., სექტემბერი

თურმე

„ღმერთმა გიშეუღოს, სიკვდილო,
სიცოცხლე შევნობს შენითა...“
ვაჟა-ფშაველა

თურმე რამდენი კაი ყმა იყო სიკვდილის იმედად,
როცა სიცოცხლეს თმობდა და სამშობლო არ გაიმეტა.

თურმე მიმწუხრის ჟამისას, როცა სულს ხორცი ეყრება,
ღამაზ სიცოცხლეს სიკვდილით სამოთხის კარი ეღება.

ვადიდებ ყველა კაი ყმას, მაგრამ სხვა შუქი ადგება
ისეთ სახელს და სიცოცხლეს, სიკვდილით რომ იბადება.

ქვეყნად სხვა ფასი ეღება იმ სიბრძნეს, იმ სიმამაცეს,
როცა სიკვდილთან ჭიდილში სიცოცხლე სიკვდილს
ამარცხებს.

2003 წ., მარტი

ვინაც ჩემი ძაგებით ერთ დროს გული იჯერეს,
დღეს საქვეყნოდ მადიდებს და ჩემს სახელს იჩემებს.

ახლა წმინდანს მიწოდებს, ვინც ტალახი შემასხა,
ის, ვინც ტყვიას მესროდა ანდა შხამი შემასვა.

მაგრამ ვიცი, კარგად ვცნობ ფარისეველთ სახელებს,
ჩემს სახელს ნუ აფარებთ თქვენს უწმინდურ სახელებს.

ნურც ორგულნი ნუ იმკით ჩემს დათესილ სიკეთეს,
ჩემს თავს მევე მოვუვლი, თქვენს თავს თვითონ მიხედეთ.

თუკი მართლა გულით გსურთ, თუ ვინმეს გაქვთ სათქმელი,
თქვით და ილაპარაკეთ მხოლოდ თქვენი სახელით.

საფლავშიაც კი მიჭირს ზოგჯერ იმის ატანა,
რომ ჩემს დროშას ხელს ჰკიდებს ზოგჯერ თვითონ
სატანაც.

ჩემს სახელს ნუ ახსენებს, ჩემს დროშას ნუ ატარებს,
ვინც თავს სასახლეებს და იუდას კარს აფარებს.

იმათთან ვარ, ვინც მამულს უდგას ქედით უხრელით,
ვისაც ხვალის იმედით მიაქვს ქვეყნის უღელი,

წარამბრა არ იცვლის რწმენასა და გუნებას,
ვინც გოლგოთის გზას ადგას, უძლებს ვერცხლის ცდუნებას,

ვინც მშვიერი, მწყურვალი, ქარში, თოვლში, წვიმაში
დგას და აღარ იჩოქებს ერის მტრების წინაშე.

ვერ მოკლავენ ქართულ სულს, ნიჭს და გამბედაობას,
მოვა საქართველოში სხვა დრო და სხვა თაობა.

დადვრილ სისხლს და დადვრილ ოფელს მისხალ-მისხალ
აწონის,
სამშობლო და ხალხია ჩემი მსაჯულ-პატრონი.

2003 წ., ოქტომბერი

ვარიანთები სიკვდილზე

I

მეზე დიმიტრი თავდადებულის დახჯა ურდოში

მტერს თავის ქვეყნის სანაცვლოდ ტახტს და სიცოცხლეს
არ სთხოვდა,
თავს სჭრიდნენ, რადგან სამშობლოს ცოცხალი თავით არ
თმობდა.

აღარ მისულა ურდოში არც შიშით და არც სიფრთხილით,
ენანებოდა სიკვდილსაც თურმე კაი ყმის სიკვდილი.
ქვეყნისთვის თავდადებული, ერისთვის სიკვდილმისჯილი,
იყო ამაყი, უტყუბი, ვითარც სამშობლოს ქვიტკირი
და დარცხვენილი გარბოდა შეშინებული სიკვდილი.

. . .

როცა ქვეყნისთვის ცოცხლობენ, სამშობლოსათვის კვდებიან,
ვაჟაკებისთვის სიკვდილიც უკვდავება და ძეგლია.

II

*სამშობლოს მოღალატე, მამისა და ძმის მკვლეელი
კონსტანტინე /მირზა/ ქართველებმა ტახტიდან
ჩამოაგდეს და ხმლით აკოწავენ.*

ვინც სული გაისატანა (ფუი ეშმაკს და არული),
ვინც არ ისურვა სამშობლოს შეიღობა და სიყვარული,
ერთი სიკვდილით არ კვდება, სიკვდილიც ზიზღით გარს
უკლის,
ყოველდღე კვდება, იხრჩობა სისხლში მამის და მამულის.
თავის ხალხსა და ქვეყანას ვინც მეფის ტახტი არჩია,
მოკვდა და საქართველოში საფლავიც არ გააჩნია.

III

ბევრის გვარსა და სახელებს, დღეებს, წლებსა თუ
თარიღებს
სანატრელი აქვთ სიკვდილი, მაგრამ სიკვდილიც არ იღებს.
ქართული მიწაც არ იღებს ქვეყნის და ერის მოძულეს,
ქართველებს საქართველოში – ტყვიით და სისხლით
მოსულებს.

2003 წ., ნოემბერი

ბარაბას ზგა

I.

როცა ჩვენივე სიბრიყვით
 უფალს ბარაბა ვარჩიეთ,
 სამშობლოზე ფიქრს ნელ-ნელა,
 ვატყობ, რომ გადაგვანვივს.
 რისი ხალხი და ქვეყანა,
 მტყუან-მართალის გარჩევა,
 ვწვადლობთ, ვჯახირობთ საკუთარ
 სიცოცხლის გადასარჩენად.

II.

ხომ კარგად ვნახეთ, რაც მოჰყვა
 ბარაბას გზას და არჩევანს,
 გაჭირდა, ძალზე გაჭირდა
 ამქვეყნად კაცად დარჩენა.
 ამდენმა შურმა, ღალატმა,
 ხომ ვხედავთ, რაც მოგვიტანა.
 გაჭირდა კუბოს კარამდე
 კაცურად თავის მიტანა.

III.

ამით არის ღალატზე,
 ორგულობაზე ღალადი,
 სამშობლო
 რა სათქმელია,
 უფალსაც კი უღალატეს.

სიბოროტე და სიკეთე,
ვაგდახ, კვლავ ერთად ივლიან,
კაენიცა და აბელიც
ხომ ერთი მამის შვილია.

2003 წ., ივლისი

* * *

როცა სამშობლო გმინავს და ოხრავს,
როცა ქვეყანა დგას ბეწვის ხიდზე,
დუმილი სულაც არ არის ოქრო,
დუმილი სულაც არ ნიშნავს სიბრძნეს.

როცა გვჭირდება ჭკუა და ძალა,
დროა ბრძოლის და სიმართლის თქმისა,
დუმილით ბევრი სიბრძნევს მაღავს,
ბევრის დუმილიც სილაჩრეს ნიშნავს.

2003 წ., იანვარი

* * *

ვინც ქართველობა აღარ ინება
და სამშობლოსთვის იქცნენ გერგბად,
ვისაც არ უნდა და ერცხვინება
ეროვნება და მამის ხსენება,

აბა, რას ვერჩი ბავშვებს სინჯარის,
მაგრამ ეს ჩვენი ცოდვის შვილები,
როცა ვუყურებ,
ასე მგონია, –
სინჯარებშია გამოზრდილები.

2003 წ., ივლისი

* * *

თუ მოუმრავლდა ქვეყანას
ცვედანები და ლანრები,
არათუ უსამშობლოდ –
უსაფლავოდაც დავრჩებით.

2003 წ., იანვარი

* * *

დაჩოქებული ჩვენი ქვეყანა
ფეხზე ვერასდროს ვეღარ დადგება,
თუ ერთხელ მაინც აღარ ვისურვეთ
სამშობლოსათვის თავის დადება.

ვინ გაქცევია, ჩვენ რომ გავექცეთ
ქვეყნის ვაღსა თუ ბედის განაჩენს,
ერთხელ ჩვენც უნდა მოგვედეთ დიდგორთან,
ჩვენი სამშობლო თუ გვსურს გადარჩეს.

თუ გვინდა ჩვენი სულიც გადარჩეს,
რადგან სიცოცხლე არის წამისა,
უნდა მივიდეთ კოხტაგორასთან
და სამშობლოსთვის თაფლი წავისვათ.

2003 წ., მაისი

ეთერ მგალობლიშვილს

მგალობელთა გვარისა ხარ, წესით, უნდა გეგალობა,
მაგრამ მამულს რომ დასჭირდა სხვა გარჯა და სხვა
ქალობა,

ჩონგურის და ქნარის ნაცვლად ხელში იღებ ქართულ
დროშას,
ქართველ ქალს და ქართველ დედას ქართველის დედის
მადლი გმოსავს.

იქნევ დროშას, როგორც მახვილს, ქართულ დროშას დაბლა
არ ხრი
და მიჰყვები გულუშიშრად წინაპართა ხმას და ძახილს.

კარგ მუედლეს და კარგ დედას, ტვირთიც გერგო დედაკაცის,
შენს რწმენას და შენს სამშობლოს არც პურზე, არც
ვერცხლზე არ ცელი.

სულითა და სახით ღამაზს, ბარიკადზე დგომაც გშეენის,
შვილმაც, ქმარმაც და კოლხეთმაც იამაყონ უნდა შენით.

თუმც მგალობელთ გვარისა ხარ, ახლა უფრო ბრძოლის
დროა,
მაგრამ მჯერა, ჩემო დაო, ის უამბო და ის დროც მოვა,

როცა ღმერთი თავისუფალ საქართველოს გვიწყალობებს,
აი, მაშინ იმდერე და აი, მაშინ იგალობე.

მანამდე კი კიდევ ბევრი ხიფათი და ბრძოლა გელის,
რადგან გზას და კვალს მიჰყვები წყნეთელის და
წაგკისელების.

2003 წ., ნოემბერი

უფრო სასტიკი ყოფილა

უფრო სასტიკი ყოფილა
ცხოვრება,

ვიდრე მეგონა,
ვტოვებ და ვკარგავ გზადაგზა,
ბევრ ახლობელს და მეგობარს.

ზოგს დამაცვილა სიკვდილმა,
ზოგს – ავმა დრომ და ცხოვრებამ.
ცოცხლებს რა ვუყო, თორემ მკვდრებს
არ ვაკლებ ცრემლს და ცხონებას.

ცრემლი და წუხილ-გოდება,
აბა, დღეს ვინ გაიკვირვოს,
მაგრამ მაინც ვერ გავოგბო
რომელი უნდა ვიტყვო.

რომელი უფრო მწარეა,
მიჭირს რომელის დანახვა,
ვინც მიწამ გაითავესა
თუ ბოღმა-მტრობამ დამარხა.

არ შეშეშება არც ერთი,
ვტირი იმათ და ამათაც,
მათ, ვინც ცოცხალი დაგვარგე
და ვინც სიკვდილმა წამართვა.

2003 წ., აპრილი

ბათუმის მონატრება

ხანდახან ისე მომენატრება,
მომენატრება ციან-მიწიან...
იქ დარჩენილი ჩემი დღეები
მეძახიან და ხელებს მიწვდიან.

ახალგაზრდობის წლები წანწალით
ნაცნობ ადგილებს ისევ დაივლის.
ბათუმი, ჩემი ფიქრის წაწალი,
ჩემი ღამაში წლების ყვავილი.

2003 წ., ივლისი

უმისაგართო ლექსი

მადლობა ყველას, ვინც კი მიყვარდით,
ვინც მინათებდით გულს და გონებას,
ვისი სახე და ვისი სახელიც
ვაქციე ლექსად და სტრიქონებად.

მადლობა ყველას, ვისზე ოცნებით
ღამე ოხვრით და დარდით ვათიე,
ვინც არ ისურვეთ, არ შემიყვარეთ,
მაწანწაღეთ და კბილით მათრიეთ.

ოღონდ, იცოდეთ, როცა მიყვარდით,
იყო ეს გული სუფთა ფურცელი,
ჩემი სიტყვა და ჩემი ლექსები
იყო მართალი, იყო გულწრფელი.

როცა მიყვარდით, გულით მიყვარდით,
თუკი გაქვდით, გულით გაქვდით,
თქვენი ნებით და თქვენი წყალობით
ცაში ოცნების კოშკებს ვაგებდი.

თქვენი ნახვა და თქვენთან შეხვედრა,
ეს იყო ჩემთვის მართლაც ცხონება,
თქვენი სიცოცხლით და სიღამაზით
ღამაზდებოდა ჩემი ცხოვრებაც.

მაგრამ განგებამ თუ ბედისწერამ
რაკი სხვა გზა და ბედი ინება,

თუ უნებურად გული გატკინეთ,
გთხოვთ შენდობას და გთხოვთ პატიებას.

სიჭაბუკის თუ წლები ბავშვობის,
ხან სასაცილო, ხან საქილიკო,
ო, როგორ მინდა, ჩემო კარგებო,
დღეს ყვავილებად ჩამოვირიგოთ.

სხვა რა ვისურვო, სხვა რა ვინდომო,
მადლობელი ვარ ახლა ამაზეც,
ამ ფიქრებით და ამ მოგონებით
სიბერის სიზმრებს რომ მიღამაზებთ.

2003 წ., ოქტომბერი

* * *

წუთისოფელი წუთია,
ჩვენი აქ ყოფნა რაკია წუთი,
სხვა რომ გვატყუებს, -
ცუდია,
თავს თუ ვატყუებთ, -
ძალიან ცუდი.

2003 წ., აგვისტო

* * *

რადგან სიცოცხლე კაცისა
სიკვდილთან ბრძოლის უინია,
სიკვდილის – არა,
სიბერის,
სიბერის კი მეშინია.

2003 წ. ივლისი

პოეზი - მშე

„განა არა გავს მგოსანი მშეს“.
გალაკტიონი

ქართული სულით, სიტყვით და დროშით,
ნიჭით, სინდისით, პატიოსნებით,
იყო დრო, როცა საქართველოში
მართლაც მზეს ჰგავდნენ ქვეყნის მგოსნები...

კვლავ ვნახავთ ვეფხვის ტყავით შემოსილს,
რუსთველის სიტყვას ამაყს, ჯიშინს,
ღრუბლიანი ცა საქართველოსი
მზე-პოეტების მოლოდინშია.

2003 წ., ივლისი

ვარდების კარნავალი

I.

ყველა ვარდი არის ვარდი
და ყველა ვარდს უნდა ქება,
მაგრამ რა ვქნა, ცოტა მშურს და
ცოტა კიდევ გული მწყდება.

გული მწყდება, როცა ვხედავ
და სახელებს ვისმენ უჩვევს.
არის ვარდი „ოფელია“,
არის ვარდი „მადამ ბუშე“.

არის ვარდი „უანა ხილლი“,
„აიდა“ და „კლიმენტინა“.
მომწონს ყველა ვარდი, მაგრამ
რა ვქნა, მაინც გული მტკივა.

II.

რატომ არ გვაქვს ჩვენთა დღეთა
იმედი და რწმენა ხვალის,
ვარდი „ნინო“ და „თამარი“,
ან „ქეთევან დედოფალი“.

ქართველ ქალთა სილამაზე,
ხომ ოდითგან ზღაპარ იყო,
მაშინ, რატომ არ გვაქვს ვარდი
ან „მედეა“, ან „ვერიკო“.

არ აკლიათ ქართველ ქალებს
იისა და ვარდის ფერი,
მაშინ, რატომ, რატომ არ გვაქვს
ვარდი „ნატო“, ვარდი „მერი“.

2003 წ., ოქტომბერი

ფიქრის გორა

ბატონ მიხეილ ჭიაურელს ქალბატონ
ვერიკო ანჯაფარიძისთვის უთქვამს: სადაც
პირველად გააკოცე, იქ სახლს ავიშენებო
და აუშენა კიდევ.

არ სცილდება გული გულს და
არ სცილდება ბაგე ბაგეს,
სიყვარული ბროლის კოშკებს,
ოქროს სასახლეებს ავებს.

ახლა, როცა შორით ეუშზერ,
იმ დიდ გრძნობას უფრო ვაქებ,
„ფიქრის გორას“ სიყვარულის
და მიჯნურთა ქალაქს ვარქმევ.

მათი სული ისევ მღერის,
მათი გულის ფეთქვაც გვესმის,
არ კვდებიან სიყვარულის
და ოცნების სასახლეში.

2003 წ., ოქტომბერი

უფრო და უფრო ვლონდები

„წასვლა სჯობს წარმავალისა,
არ დაყოვნება ხანისა?“

შოთა რუსთაველი

ჩემი უაზრო ცხოვრებით უფრო და უფრო ვლონდები.
იქნება წასვლის დრო არის, იქნებ ამოდ ვყოვნდები.

როცა ხალხსა და ქვეყანას უჭირს და უმძიმს ძალიან,
ეტყობა, ჩვენი სიცოცხლე ქვიშა კი არა, წყალია.

აღარ მცილდება ფიქრები, მწარე ნაღველის ამშლელი,
ჩემი აქ ყოფნით სამშობლოს რა ვარგე ანდა რას ვშველი.

სანამდე უნდა ვუყურო ქვეყნის მტრებსა და გარეწრებს,
ეტყობა, ჩემი წილხვედრი სამკალი ველარ გაუღეწე.

რადგან ვერ ვნახე მამული ღალი და სახემცინარი,
ვიღას სჭირდება ეს ჩემი ნაჯახირ-ნაცოდვილარი.

არც ჩემი წასვლა-დარჩენა სხვისი სარჩევი არ არის,
მოსვლა არავის უკითხავს, არც წასვლას ვკითხავ არავის.

2003 წ., ოქტომბერი

სარჩევი

2007 წელი.	3
ქართველები.	5
„ვინც დედაენას დაივიწყებს, დამტირებულსაც დავიწყებია“... . . .	6
თუ სისხლმა აღარ იყივლა, თუ გული არ ჩაერიო.	7
ვის ებრძოდნენ, რას ებრძვიან საქართველოს მტრები.	8
არ შეიფარებს სამშობლო.	10
მიწა ფიცვერცხლით შეჭმული.	11
სანამდე უნდა ვითმინოთ.	12
მსაჯული დრო და წლებია.	13
ზვიად გამსახურდიას დაბრუნება სამშობლოში.	14
პერიფრაზი „ვეფხისტყაოსნიდან“.	14
გამარჯვებული ქართველი – ამაყი საქართველოა.	15
ქართველის დედებო.	16
მოსალოც-მოსაფერები.	18
* * * არის დალატი და არის ცოდვა.	19
* * * ასე მჯერა და ვიწამე.	19
* * * დგება ჟამი ბოღმიანი.	19
* * * არც კაცი ვარგა უმტერო.	20
* * * ხომ იდგა საქართველოში.	20
* * * იყო დრო, როცა ბრწყვი კაცობდა.	21
სახელის შოენა გახდა ადვილი.	21
* * * ბევრჯერ გამტყდარი და გაბზარული.	22
* * * ის დღე სამშობლოს დალატს ჰგავს.	23
* * * არ მჭირდება სხვა რამ განძი.	24
* * * ჩემი ბებერი სიცოცხლე.	24
* * * წუხილით და დარდითა ვარ, მართლაც, ხავსე ყელამდე.	25
მეც უნდა ვზიდო ჩემი ჭაპანი.	25
დედა – მიწა.	26
ცას ხომ არა აქვს საზღვარი.	27
მზის ამოსვლა საქართველოში.	28
* * * ჩანს, ედება ბოლო ლოდინს.	29
როცა „შევივართ „ევროში“.	29
„ეგრე არ არის, კახაო, შენ რომ მამული გაყო!“	30
ვინ როდის ჩაირეცხება.	31

ელიტა.	34
* * * რას ველოდი და რას ვიშკი.	34
* * * სხვაგან არ ვიცი რა ხდება.	34
პოეტი.	35
ფიქრები გალაკტიონზე.	35
* * * ეს ცხოვრება არის ფარსი.	36
* * * გაუძღვებ ყველა ჭირსა და ვარამს.	36
* * * როცა კარგ ლექსებს ვკითხულობ.	36
* * * ის, ვინც სიბერეს დასცინის.	37
* * * კარგად ვხედავთ ბევრის სურვილს.	38
სულის ტკივილი.	39
თუ შენი ქვეყნის ერთგული გქვია.	40
<i>2006 წელი</i>	<i>41</i>
სამშობლოს ვალი.	43
* * * „რა ქართველი ხარ“?.	44
შუმერი.	45
მათი სახელი.	47
ვენაცვალე მე იმ ქართველს.	48
ის არის ნაღდი ქართველი.	49
იცილებს ბორკილებს.	50
* * * ჩემი სურვილი ასეა მოკლედ.	51
მეც რეზერვისტად ჩამოვადეთ.	51
კოდორის ხეობა.	52
ცოცხალია თუ მკვდარია.	52
ამირან კალაძის გახსენება.	53
გელა ნიკურაძეს.	54
ხალხს რა სიკეთეს მოუტანს.	54
მართლაცდა რაღა გამოღვეს.	56
ჩემი ხალხია ჩემი პარტია.	57
* * * გულს ნუ გაგიტყვს დღეს გულგრილობა.	57
* * * მე თუ გაჩუმდი, შენ თუ გაჩუმდი.	58
* * * თუ მისთვის სისხლი აღარ დაღვარე.	59
არ კმარა მარტო წარსულზე ფიქრი.	59
* * * ვეღარ ვხედავ ხიხარულის მიზეზს.	60
კახეთის გზაზე ნათქვამი ლექსი.	61
* * * ვხედავთ დღეს დროშას დიდგორის.	62

* * * ბახიანი და ველი დიდგორის.	63
* * * ჩემი სიცოცხლის დღეებო.	63
* * * ჩემო ბედო და ჩემო იმედო.	64
მთვარე.	64
პალესტინის ცა.	65
ცირკის ვეფხვი.	66
* * * სულ სხვა დროა და სულ სხვა ხმებია.	66
„მე საყოველთაო ენას ვეძებ“.	67
* * * სხვა არაფერი, სიბერის შეკტი.	68
* * * ენა, ხამშობლო და ლექსი.	68
* * * თუ ბედისწერამ ასე ინება.	69
* * * სხვისთვის არც ისე ღამაზ-კარგებო.	69
ქართული სიტყვა.	70
* * * როცა, ღვთის ნებით, ამ ქვეყანაზე.	71
* * * სასაცილოა ეს ბაქიბუქი.	71
რა, რა იქნები სიკვდილის მერე.	72
* * * გაუდის ყველი სახელს და გვარებს.	73
მე ასე მჯერა.	73
* * * ცვივა ფოთოლი ჩვენი თაობის.	74
გაზაფხული რომ დადგება.	75
ვარდების გამყიდველი.	75
ყველა ქალი ღამაზია.	76
* * * ოცნებები ფრთებს რომ გაშლის.	77
იყო მშვენება.	78
<i>2005 წელი</i>	<i>79</i>
არ ეკუთვნის სამშობლო ერთ დროს და ერთ თაობას.	81
ძველი ქართული იარაღების გამოფენა ქარვასლაში.	82
კაი ყმა.	83
ამორძალი.	84
ჩვენებურები.	86
ქართული სული ეღავედა იმ ჩოხა-ახალუხიდან.	87
შენი ლექსები შენი ძეგლია.	88
* * * სტალინი მოკვდა, ილია მოკლეს.	90
* * * ერთმანეთის შური, მტრობა.	90
* * * საქართველოში სინდისის გარდა.	91
სამშობლოვ ჩემო.	91

მტერო, არ შევიშინდები.	92
თბილისს.	92
* * * როცა ვუყურებ, მე ასე მესმის.	93
* * * არა, არ უღტვოდა კარიურას.	93
წარწერა ეთერ თათარაიძის წიგნზე.	94
სენაკი.	95
ჩემი კორიდა.	96
პოეტის ტკივილი.	97
ღალატი.	97
დღეს პოეტები თავს არ იკლავენ.	98
პოეტ დავით მჭედლურის ხსოვნას.	99
მფრინავი პოლანდიელი.	99
* * * როდესაც გული გულს უგებს.	100
შემოდგომის ვარდები.	100
* * * ოცნებების გარეშე.	102
* * * ისეუ მინდა სიყვარულს.	102
* * * სანამ ჯერ კიდევ აქა ვარ.	103
* * * სიყვარულში რომ ვერ დავარწმუნე.	104
* * * იქნებ არის ოცნება.	105
* * * სხვისი არ ვიცი, მე კი ვარ.	105
<i>2004 წელი</i>	<i>107</i>
დოლის პური.	109
ცრემლი და დარდი გურჯების.	110
ფერეიდნელ ქართველებს.	111
ამბროსი ხელაიას მიმართვა ჯალათებისადმი.	113
ჩვენი ჯიში და ჯილაგი.	114
კოტაც და ჯაჭვიც გაწყდება.	115
„გაწყვეტილა“.	116
შენ ცოტნეს გული გქონია.	117
ორას წლის შემდეგ ელირსათ საქართველოსთვის სიკვდილი.	118
თუკი სამშობლოს სიცოცხლე გვინდა.	119
თუ გაიყიდა.	121
ნეფხეები.	122
გიორგობა-Georgia.	124
„ვეფხისტყაოსანი“.	124
ღვინო და ქალი.	124

* * * თუმცა წლებმა დამიჯაბნეს.	125
* * * ოქრო და ვერცხლი არ მინდა.	126
ქალბატონებს.	127
* * * როცა შორიდან გიყურებ.	127
სიზმარი.	128
* * * არ მომასვენოთ, ფიქრებო.	128
* * * ყველას თავისი დარდი აქვს.	129
* * * როცა ზნეობას ტალახს ესვრიან.	129
ღექსი – კამიკადე.	130
* * * თუ მიეჩვია მიწიერ ყოფას.	130
აუსხსნელია აქამდე.	131
ნუ გაიმეტებთ.	132
* * * წლები და ტოლ-მეგობრები.	134
მადლობელი ვარ, სიცოცხლე.	135
<i>2003 წელი</i>	<i>137</i>
აოცებს მინდორს დიდფორის.	139
თურმე.	139
ზევიად გამსახურდია.	140
ვარიაციები სიკვდილზე.	141
ბარაბას გზა.	143
* * * როცა სამშობლო გმინავს და ოხრავს.	144
* * * ეინც ქართველობა აღარ ინება.	144
* * * თუ მოუმრავლდა ქვეყანას.	145
* * * დაჩოქებული წვენი ქვეყანა.	145
ეთერ მაგლობლიშვილს.	146
უფრო სასტიკი ყოფილა.	147
ბათუმის მონატრება.	148
უმისამართო ღექსი.	149
* * * წუთისოფელი წუთია.	150
* * * რადგან სიცოცხლე კაცისა.	151
პოეტი – მზე.	151
ვარდების კარნავალი.	152
ფიქრის გორა.	153
უფრო და უფრო ვღონდები.	154

ტექნიკური რედაქტორი ლუარა გამყრელიძე

კომპიუტერული მომსახურება: თენა ზაქარაია
მაია ფარულავა

აიწყო და დაკაბადონდა გამომცემლობა „ზანში“

☒ ტაშკენტის ქ. №25, ბ. 1

■ 38-03-11

K 25779
366320
3025010935